8554 AA 60100200
USREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVI. Št. 223 (10.743)
TRST, sobota, 27. septembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

MEDTEM KO SO SE VČERAJ BOJI ŠE STOPNJEVALI VZDOLŽ IRAŠKO - IRANSKE MEJE

Irak in Iran načelno pristala na posredovanje islamske konference za mirno rešitev spopada

Večji prodor bagdadskih kopenskih sil na iransko ozemlje - Ustavljen izvoz nafte in težke izgube med civilnim prebivalstvom

BAGDAD, TEHERAN — Irak in Iran sta včeraj načelno sprejela predlog islamskih držav, da bi islamska konferenca posredovala za prekinitev spopadov med državama. Privoljenje je napovedal generalni sekretar islamske konference Habib Šati ob koncu zasedanja te organizacije na sedežu OZN v New Yorku. «Misijo dobre volje» bosta sestavljala poleg Šatija tudi predsednik islamske konference, pakistanski predsednik Zia Ul-Hak.

V vojnem požaru, ki razplamteva na Srednjem vzhodu, se torej prvič sliši konkretne besede miru, a do sedaj niso niti minimalno vplivale na potek vojaških operacij. Včerajšnje agencijske vesti zgovorno dokazujejo, da se vojna nadaljuje, še več, obe državi sta še stopnjevali svoje vojaške napore. Kot vedno pa je vojaški položaj skrajno nejasen. Koramšar in Abadan nista padla, iraške oklepne divizije so baje včeraj napredovale nekako dlje kot dan prej, da že izvajajo obkoljevalni manever ob iranskem mestu Dezful, 80 kilometrov od meje. Iraška tiskovna agencija INA trdi, da se bodo vsak čas stisnile «kleščе» ob glavnem mestu Arabistana (Kuzistana) Ahvazu. Agencija je tudi priznala, da so se zmotili, ko so že predsinočnjim napovedali padec iranskega pristanišča Koramšara.

To pa ni edina iraška pomota. Včeraj so bombastično napovedali, da je v Teheranu umrl ajatulah Homeini, a le kako uro kasneje sta se njegova siva brada in črn turban pojavila na televizijskih ekranih, v dokaz, da je še živ. Bagdadski propagandni potezi je Homeini vrnil milo za drago s pozivom iraškim vojakom in ljudstvu naj se upreta «neverniku in ateistu Sadamu Huseinu».

Propagandna stroja obeh držav sta podobno kot vojaška sprožila ofenzivo. Vojni komunikeji so bili včeraj skrajno napihnjeni; oba generalštaba napovedujeta sijajne zmage. Če bi seštevali izgube, ki sta jih vojski zadali sovražniku, bi lahko brez dvoma trdili, da bo spopad kmalu končal zaradi pomanjkanja vojne tehnike. Pri vsem tem pa so številke o izgubah med civilnim prebivalstvom tragično resnične, morda celo nižje kot so v resnici. Samo včeraj je med bombardiranjem iraških letal v številnih iranskih mestih izgubilo življenje 149 civilistov, 291 pa jih je bilo ranjenih. Uradnih podatkov iz Iraka ni bilo, a številke so skoraj gotovo podobne, če ne še hujše, saj je iransko letalstvo aktivnejše kot iraško. Iranski lovski bombniki so dvakrat bombardirali Mosul in trikrat kirkuška naftna ležišča na severu Iraka, še najaktivnejši pa so bili nad pristanišči, mesti in gospodarskimi objekti ob iraškem bregu Šat - el - Araba. Nad vsem območjem se dvigujejo stebri dima, črpanje nafte je prenehalo tako v Iraku kot v Iranu, da sta obe državi ukinili izvoz.

Kljub protislovnim vestem pa se iz agencijskega poročanja lahko izlušči, da je iraška vojska včeraj tolkla predvsem sovražnikove komunikacije, poleg seveda gospodarskih objektov, medtem ko je iransko letalstvo skoraj nemoteno bombardiralo predvsem iraške naftne objekte in obljudena območja. Ob tem je zanimivo, da sta skoraj vse izgube v letalstvu povzročila protiletalsko topništvo in raketni izstrelki, ne pa lovci prestrezači.

Vojna vihra se torej še stopnjuje. Ob vsem tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj sta državi načelno sprejeli posredovanje islamske konference, potem ko sta le dan prej svečano izjavljali, da kaj takega sploh ne pride v poštev. Trenutno je odgovor nemogoč. Položaj je preveč nejasen, da bi lahko razumeli ogenj vojne, ki je razplamtel do take širine kot v sedanjem spopadu, lahko trdimo, da iransko-iraški pristanek ne spreminja bistva sedanjih dogajanj. Trditev, da je Irak dosegel svoje vojaško-politične cilje, da je Iran z vodo v grlu bi bila preuranjena.

Za sedaj pa ni take nevarnosti. Velesili zatrjujeta, da ostajata nevtralni v tem spopadu. Koliko je resnice v teh «svečanih» izjavah je težko preveriti. Že samo dejstvo, da se ob bojišču med državama nahajata močni vojni brodovji obeh velesil, da Cartér že napoveduje posvetovanja «o skupni strategiji zahodnih zaveznikov», ki naj bi zagotovila nemotene dobave zalivske nafte, opravičuje včerajšnje napade sovjetskih sredstev javnega obveščanja, ki obtožujejo ZDA, da hočejo iz sedanje krize iztržiti čim več.

V New Yorku sestanek Vrhovec - Colombo

ZDRUŽENI NARODI — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, ki se udeležuje rednega zasedanja generalne skupščine svetovne organizacije, se je v New Yorku srečal s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom. Voditelja diplomacije obeh držav sta ob tej priložnosti izmenjala mnenja o vprašanjih, ki so na dnevnem redu sedanjega zasedanja generalne skupščine, precej pozornosti pa sta namenila tudi nekaterim vprašanjem mednarodnih odnosov in položaja v svetu.

Josip Vrhovec se je pred tem ločeno srečal tudi z voditelji diplomacij nekaterih drugih držav. Med pogovori so prevladovala vprašanja, ki jih obravnavajo na zasedanju svetovne skupščine, beseda pa je tekla tudi o nekaterih drugih vprašanjih. Tako je v srečanjih z zunanjima ministroma Švedske in Italije Ulstenom in Colombom prevladovala tema o pripravah na prihodnje madridsko srečanje. Dotaknili pa so se tudi odnosov med Jugoslavijo in Švedsko oziroma med Jugoslavijo in Italijo.

Iranski predsednik Banisadr je obiskal mesto Koramšar in tako demantiral vesti o njegovem padcu (AP)

OB ZASTOJU POGAJANJ ZARADI TRMASTE NEPOPUSTLJIVOSTI FIATA

Tajnik KPI Berlinguer pozval iz Turina vlado k odločnejšemu nastopu do podjetja

Fiatovim delavcem so izrazili solidarnost sindikati nemških in evropskih kovinarjev

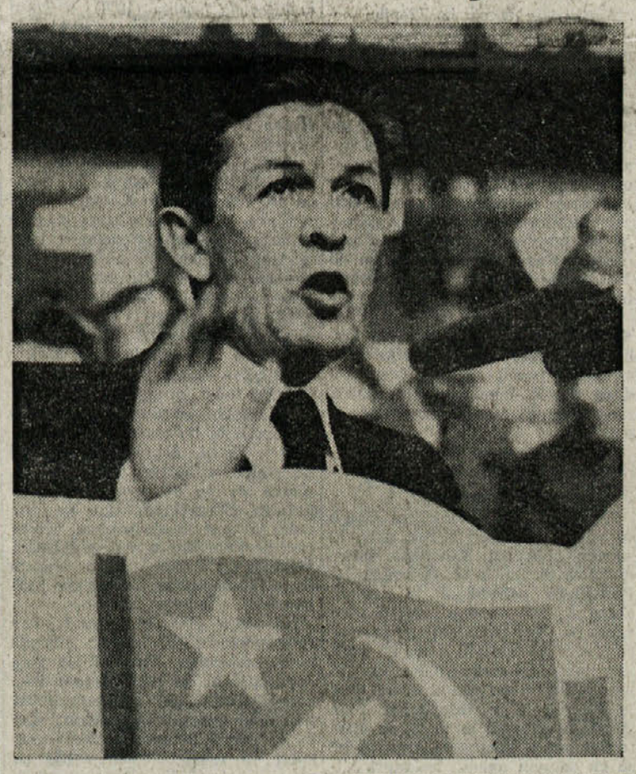

RIM — Pogajanja za rešitev vprašanja množičnih odpustov v Fiatu so obstala na slepem tiru. Predsednik vlade Cossiga, ki je prevzel posredovalno vlogo po neuspehu pri zadevanj ministra za delo Foschija, je naletel na prav tako togo odklanjanje kompromisa pri vodstvu podjetja (medtem ko so sindikati sprejeli z veliko večjim čutom odgovornosti Foschijeve predloge), nič pa ne kaže, da je njegovo nočno srečanje s samim predsednikom Fiata Giannijem Agnellijem obrodilo kake posebne rezultate. Na sedežu vlade v palači Chigi se je zato včeraj le srečal «na tehnični ravni» Cossigov šef kabineta Squillante z zastopstvom Fiata, pozno sinoči pa je Cossiga predsedoval seji vlade, oziroma ministrov Scottija, Formice, Foschija in La Malfe, ker so nekateri v tujini, o tem problemu.

Po vsem sodeč predsednik vlade ni mogel ugotoviti pri vodstvu podjetja znamenj popustljivosti, ki bi omogočila sprejemljivo rešitev spora, zaradi česar tudi ni sklical obeh strani na ponovna srečanja, kot so nekateri pričakovali. Minister Foschi pa je včeraj izdal sporočilo, v katerem zatrjuje, da se pogajanja niso razbila, a so se le prenesla k predsedniku vlade, potrdil je pa prepričanje, da je mogoče rešiti začasne težave Fiata brez množičnih odpustov in da pri tem ne morejo ostati politične oblasti nevtralne, spričo družbenih posledic, ki bi jih odpusti povzročili.

Ob takem zastoju so se tudi včeraj nadaljevale razčlenjene stavke, ki že dva tedna skoraj popolnoma hromijo proizvodnjo v vseh Fiatovih obratih. Kot ob včerajšnji vsedržavni stavki kovinarjev, ki jo je podprla vsa napredna javnost, prejemajo delavci Fiata, ki se borijo za ohranitev delovnih mest, številne izraze solidarnosti in podpore. Tako je včeraj vsedržavni svet CISL izrazil s svojega zasedanja popolno podporo delavcem, obsodbo «političnemu izzivanju Fiata proti vsemu sindikatu» in pozval k masovni udeležbi na vsedržavni splošni stavki 2. oktobra. Popolno solidarnost sta osebju Fiata in sindikatu FLM sporočili evropska zveza kovinarjev (FEM) in sindikat nemških kovinarjev s svojega kongresa v Berlinu.

Osrednji dogodek včerajšnjega dne v tej zadevi je bil pa gotovo obisk tajnika KPI Enrica Berlinguerja v Turinu. Obiskal je štiri Fiatove obrate in je pred vsako tovarno imel kratke govore, v katerih je zagotovil delavcem vsestransko podporo stranke njihovim prizadevanjem za ohranitev delovnega mesta in njihovi borbi proti oholosti podjetja. Obljubil je da bo KPI ostala delavcem ob strani, tudi če se bodo odločili za odločnejše oblike boja, v primeru, da bi Fiat ne hotel popustiti. «Če bi se odločili za zasedbo tovarn, o tem ne bi bilo treba organizirati masovno solidarnost in nabiralne akcije za delavce v borbi.» Tajnik KPI je govoril nato sinoči na množičnem shodu na osrednjem mestnem trgu, s katerega je pozval vlado, naj nastopi z vso odločnostjo, da prisili Fiat k popuščanju. «Če ji bo to uspelo, je dejal Berlinguer, bo KPI to dejstvo ocenila pozitivno, čeprav ostaja v opoziciji. Toda čas mineva in vlada mora povedati, če se pogajanja nadaljujejo ali razbijejo, ker bi bilo odlaganje neodgovorno.»

Glasovanje o zaupnici Cossigovi vladi

RIM — Danes dopoldne bo poslanska zbornica glasovala o zaupnici Cossigovi vladi v zvezi z gospodarskim ukrepom. To pa še ne pomeni, da bo zakon odobren: poslanska zbornica se le izreče o besedilu vladnega predloga, ne da bi pri tem vključila popravil ali amandmajev. Že prihodnji teden bo parlament baje tajno glasoval o celotnem zakonu. Za Cossigo bo to resna ovira, predvsem po «presenečenjih» ostrostrelcev preteklih dni.

ISLAMABAD — Pakistanska vojska je včeraj sestrelila afganistanski vojaški helikopter, ki je prodrl na pakistansko ozemlje in napadel neko obmejno postojanko.

PO GOVORU TAJNIKA KPI DELAVCEM FIATA

Ostra reakcija Piccolija na Berlinguerjeve izjave

Polemiko je izzvala pripravljenost komunistične partije, da podpre morebitno zasedbo tovarne

RIM — Stališča komunistične partije in predvsem vsebina Berlinguerjevih govorov pred tovarnami Fiata v Turinu so bila včeraj v ospredju živahne politične debate, ki je zadobila tudi precej ostre tone. Tajnik krščanske demokracije Piccoli je ostro reagiral na Berlinguerjev govor in označil kot izredno hudo izjavo, da je KPI pripravljena podpreti zasedbo tovarne. Piccoli je kritiziral poskus, da se prehiti sindikat in dejal, da to pomeni povratek k leninizmu in diktaturi proletariata.

Tudi vsedržavni tajnik CISL Pierre Carniti (ki so ga v Turinu izžvižgali komunistični delavci) je obtožil KPI sektaštva in dejal celo, da poskus prehitevanja sindikata pomaga Agnelliju in škoduje delavcem Fiata.

Bolj umirjene, čeprav negativne, so reakcije socialistov. Balzamo je dejal, da socialistov ne navdušuje predlog o enotnem nastopu KPI in PSI, ker v nasprotju z nekaterimi dosedanjimi izjavami zopet odraža «frontistično pojmovanje odnosov znotraj levice».

Tudi Berlinguerjev odgovor na kritike je bil dokaj oster. Potem ko je označil kot nespodobno polemiko, ki jo je načel Piccoli, je komunistični tajnik dejal, da se KPI zavzema za hitro in pozitivno rešitev hudega sindikalnega spora in poziva vlado, naj z vsakim sredstvom poseže pri vodstvu tovarne in ga prisili, naj odstopi s svojega zaprtega stališča. Glede obtožbe, da KPI poziva delavce k zasedbi tovarne je Berlinguer izjavil: «Delavcem smo samo zagotovili, da bomo, v primeru ko bi se oni, zaradi zaostritve spora, na zborovanjih skupaj s sindikalnimi organizacijami in njihovimi voditelji odločili za ostrejše oblike boja, zagotovili našo podporo in solidarnost, tudi če bodo te ostrejše oblike boja konkretno pomenile zasedbo tovarne.»

Berlinguer je svoj odgovor podkrepil s tem, da je označil kot hud znak neodgovornosti Piccolijev poskus «potvarjanja dejanj in besed z namenom, da demonizira političnega nasprotnika».

VČERAJ VEČER SLOVENSKEGA KULTURNEGA USTVARJANJA

Zanimivi referati na celovškem simpoziju o koroškem plebiscitu

Včerajšnji referati so bili posvečeni mednarodnim okvirnim pogojem plebiscita

CELOVEC — S petimi referati so včeraj dopoldne v Celovcu nadaljevali simpozij o koroškem plebiscitu 1920. Referenti so obravnavali mednarodne okvirne pogoje plebiscita, dr. Fritz Fellner iz Salzburga je pri tem dal pregled mednarodne interesne konstelacije ob nastajanju jugoslovanske države. Dr. Claudia Fraessehrfeld je prikazala delo mednarodne plebiscitne komisije kot nepristransko in korektno, na kar je v razpravi repliciral dr. Bogo Grafenauer rekoč, da o tem vprašanju še ni mogoča dokončna sodba, ker je mnogo gradiva — zaradi nedostopnosti — še neraziskanega. Dr. Andrej Mitrović iz Beograda se je ukvarjal z zadržanjem jugoslovanske delegacije na pariški konferenci in ugotovil, da je bilo njeno stališče vedno enotno, pri čemer je največkrat obveljalo stališče njenih slovenskih članov.

Dva referenta, dr. Aetgeld iz Passaua in dr. Johann Rainer iz Innsbrucka, sta opisala italijanski aspekt koroškega vprašanja. Pri tem pa je prišlo do izraza, da je italijanska stran zaradi svojega nasprotovanja jugoslovanski državni tvorbi v tem vprašanju podpirala Avstrijo.

Tako v diskusiji o četrtkovih referatih, ki so imenovali historične dimenzije plebiscita, kot tudi v včerajšnji razpravi so se med drugim dotaknili tudi vprašanja samoodločbe. Koroško zgodovinopisje namreč reklamira plebiscit kot izraz samoodločbe. Ob tem je dr. Janko Pleterski včeraj ugotovil, da je načelo samoodločbe v zgodovini veljalo vedno za narode, na Koroškem pa se je sprevrglo v samoodločbo prebivalstva ne glede na narodno pripadnost. Po drugi strani pa samoodločba Nemcev na Koroškem nikoli ni bila osporavana. Dr. Fritz Fellner pa je danes ugotovil, da načelo samoodločbe ni bilo načelo pariške univerzne konference.

Včeraj popoldne so v nadaljnjih petih referatih obravnavali avstrijski aspekt plebiscita, danes popoldne pa se bo simpozij končal z bilanco politike in bilanco raziskovanja.

Za udeležence simpozija pa sta obe slovenski osrednji organizaciji za zvečer pripravili večer slovenskega kulturnega ustvarjanja.

(Sindok)

Djuranović o sodelovanju med Jugoslavijo in Indijo

NEW DELHI — Predsednik ZIS Veselin Djuranović je dopotoval včeraj dopoldne v glavno mesto Indije, kjer se bo mudil na dvodnevnem uradnem in prijateljskem obisku na povabilo indijske predsednice vlade Indire Gandhi.

Po prihodu v New Delhi je Veselin Djuranović izjavil, da pričakuje z velikim zanimanjem in pričakovanjem srečanje z indijsko predsednico vlade Indiro Gandhi in drugimi visokimi indijskimi državniki, še posebej zaradi trenutnih razmer na mednarodnem prizorišču. Povedal je, da bodo pogovori zajemali najpomembnejša mednarodna vprašanja, dejavnost neuvrščenih držav. Kot tudi mednarodno politično dejavnost Jugoslavije in Indije z namenom ustvariti pogoje za nadaljevanje popuščanja napetosti, za mir in varnost v svetu. Precej pozornosti je poudaril Veselin Djuranović, bomo seveda namenili tudi odnosom med državama. Med pogovori bomo proučili raven dosedanjih stikov in možnosti za njihovo razširitev in poglobitev.

Jugoslavijo in Indijo veže dolgoletno in čvrsto prijateljstvo, temelje dobrim odnosom pa sta postavila Nehru in Tito, je poudaril Veselin Djuranović. Jugoslavija in Indija sta med ustanoviteljicami gibanja neuvrščenih, zato bodo tej temi tudi namenili veliko pozornosti še posebej, ker bo prihodnje ministrsko zasedanje neuvrščenih držav v New Delhiju, mednarodni položaj pa zahteva večjo angažiranost neuvrščenih držav, ki imajo kot samostojen in neodvisen mednarodni dejavnik veliko vlogo na mednarodnem prizorišču. (dd)

Prihodnji teden brez znamk v trafikah

RIM — Združenje potrošnikov je izrazilo popolno nasprotovanje napovedanim poviškom poštnih tarif, ki bodo predstavljali nadaljnje breme 800 milijard lir za odpošiljatelje. Združenje ugotavlja, da počasna in negotova služba ne opravičuje nobenih poviškov, saj potrebuje pismo za izročitev v Rimu 7 dni iz Benetk, 6 iz Milana, 4 iz Genove, še več pa iz manjših mest.

Hkrati so lastniki trafik sklenili, da za ves teden od 28. t.m. do 5. oktobra ne bodo prodajali znamk, iz protesta proti premajhnemu zaslužku pri njihovi prodaji.

MOSKVA — Kubanski vesoljec Alnaldo Tamayo Mendez in sovjetski kozmonavt Juri Romanenko sta se včeraj srečno vrnila na Zemljo. Pred tednom dni sta namreč s «saljutom 6» vzletela z vesoljskega središča «Jurij Gagarin».

BARI — Sodišče iz Barija je obsodilo italijanskega časnikarja Giorgia Bocco na osem mesecev in 10 dni pogojno pod obtožbo, da je v svoji knjigi «Storia dell'Italia partigiana» obrekoval finančnega ministra italijanske socialne republike Giampietra Pellegrinija. Sin bivšega ministra, gospod Gaetano, je namreč vložil na sodišče priziv, s katerim je dokazal, da je Bocca lažno pričeval. Sodišče je obsodilo italijanskega časnikarja tudi na plačilo globe v znesku 110 tisoč lir.

MOSKVA — Sirija in Sovjetska zveza bosta že v kratkem podpisali pogodbo o varnosti, s katero bo Moskva nudila Damasku vojaško pomoč. Sporazum bodo popisali v Moskvi 8. oktobra.

Tudi PLO naj bi sodelovala na KVSE

SREDOZEMLJE TEMA SESTANKA V MADRIDU

Jugoslovanski zastopnik se je zavzel za načelno spoštovanje helsinške listine

MADRID — Osrednja tema, ki so jo obravnavali veleposlaniki 35 držav na pripravljalnem delu madridskega srečanja, je bilo včeraj sredozemska razsežnost. Vsi udeleženci so v razpravi opozorili na nujnost novih pobud, da bi okrepili sodelovanje na tem strateško pomembnem območju, ki ga še vedno obremenjuje nevarna prisotnost vojaških enot velikih sil in blokov. Predstavnik Malte je v zvezi s tem opozoril na pomen enakopravne udeležbe vseh sredozemskih neevropskih držav, vključno s palestinsko osvobodilno organizacijo v proučevanju in odločanju o vprašanju varnosti in sodelovanja na območju Sredozemlja. Posebno razpravo je izzvala tudi želja nekaterih, da bi v Madrid povabili predstavnika palestinske osvobodilne organizacije, ki se do zdaj ni udeleževala dela na konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. Palestinsko osvobodilno organizacijo je ob tem zelo ostro napadel ameriški delegat, voditelj sovjetske delegacije pa je v odgovoru podprl osvobodilni boj palestinskega ljudstva. Jugoslovanski veleposlanik Zoković se je v svojem govoru zavzel za načelno spoštovanje določil sklepne listine iz Helsinkov glede Sredozemlja in zahteval udeležbo neevropskih držav tega območja v proučevanju problemov, ki se vežejo na krepitev varnosti in sodelovanja na Sredozemlju. (dd)

Thatcherjeva končala obisk v Jugoslaviji

BEOGRAD — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je včeraj dopoldne dopotovala s posebnim letalom iz Skopja na krajši obisk v Dubrovnik. Na letališču v Čilipih so britansko ministrsko predsednico in člane njenega spremstva pozravili predsednik IS hrvaškega sabora Petar Fleković in drugi vidni predstavniki republike Hrvaške in mesta Dubrovnik.

Márgaret Thatcher si je nato v spremstvu novinarjev ogledala znamenitosti mesta Dubrovnika. Obiskala je muzej in staro lekarno, knežev dvor, mestno katedralo ter si z zanimanjem ogledala dela znanih dubrovniških slikarjev. Predsednica britanske vlade s člani spremstva in njeni gostitelji so si nato ogledali staro mestno pristanišče. Od tam pa so se z ladjo Argosi odpeljali v hotel Ekscelzior.

Med obiskom v Skopju je britanska predsednica vlade večkrat in zelo toplo ter z izbranimi besedami spregovorila o osebnosti predsednika Josipa Broza Tita. Poudarila je, da je bil predsednik Tito edinstvena osebnost sodobnega sveta in obudila spomin na svoje prvo srečanje z njim. Nekateri ljudje se odlikujejo z eno vrlino: ali kot veliki vojskovodje, ali kot veliki voditelji svojih držav, ali pa kot državniki mednarodnega pomena. Tito je vseboval vse te vrline, je poudarila Margaret Thatcher. Vedno se bom spominjala naporov, ki jih je Tito vložil v gradnjo kovanja skupnosti in afirmacije Jugoslavije v svetu. To je bil velik izziv in tudi je v tem uspel, je poudarila Margaret Thatcher.

Ob koncu uradnega in prijateljskega obiska britanske predsednice vlade Margaret Thatcher, ki je včeraj ob 17. uri odpotovala, so v Beogradu včeraj objavili skupno izjavo. (dd)

Konec stavke osebja vlačilcev v Benetkah

BENETKE — Včeraj se je končala stavka osebja luških vlačilcev, ki je trajala 29 dni in povzročila veliko težav in škode zlasti industrijskim obratom ob laguni. Sporazum med zasebnim podjetjem «Panfido» in avtonomnim sindikatom predvideva občutne poviške prejemkov in znižanje števila delovnih ur. Enotni strokovni sindikati CGIL - CISL - UIL so pa obsodili neodgovorno zadržanje avtonomnega sindikata in podjetja, ker ni v skladu z vpeljanimi postopki pri sklepanju delovnih pogodb.

PERTINI DOPOTOVAL V HONGKONG

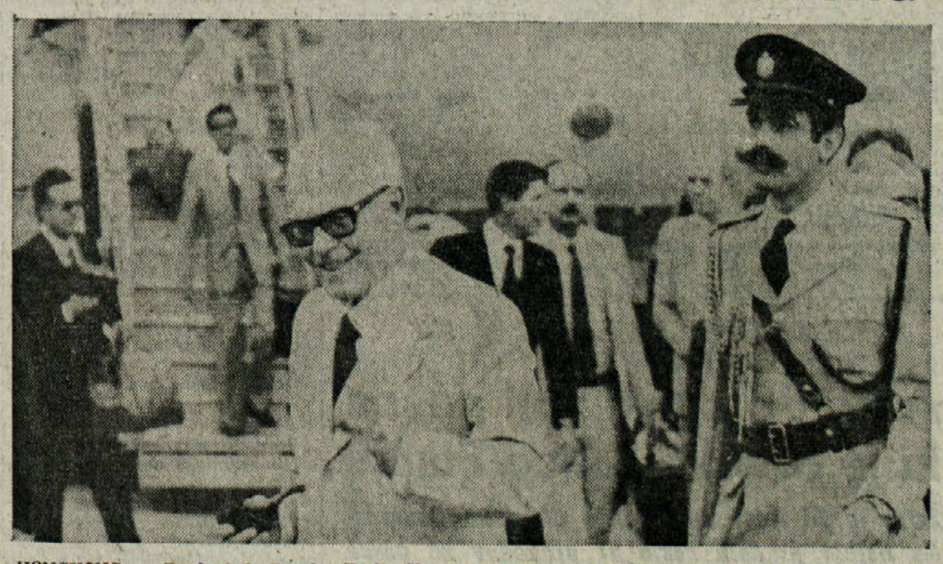

HONGKONG — Predsednik Pertini je včeraj prispel v Hongkong, kjer se bo ustavil tri dni na zasebnem obisku, preden bo v ponedeljek poletel v Jordanijo. Da ostane spored njegovega potovanja nespremenjen, je včeraj potrdil predstavnik sam, ki je dal razumeti, da bi morebitno črtanje obiska v Jordaniji zaradi njenega stališča v zvezi z iransko iraškim spopadom (kot znano je Jordanija na strani Iraka) pomenilo politično izbiro, ki je Italija sedaj ne namerava opraviti.

«Kralja Huseina sem že srečal v Rimu,» je dejal Pertini «in vem, da je moder mož. Zaprosil ga bom, naj posreduje v sporu med Iranom in Irakom.» Druga važna tema pogovorov bo srednjevzhodna kriza in možnost evropskega posredovanja med Izraelom in arabskimi državami.

Pred odhodom iz Kitajske je Pertini v pozdravnem sporočilu predsedniku ljudske skupščine Ye Jianyingu izrazil svoje zadovoljstvo zaradi uspešnih pogovorov, ki jih je imel s kitajskimi voditelji. V pogovoru z novinarji je dejal, da bo sedaj naloga obeh vlad, da izkoristita številne možnosti medsebojnega sodelovanja, ki se odpirajo tako na gospodarskem kot na kulturnem področju.

V Hongkongu se bo Pertini danes srečal s tamkajšnjim guvernerjem in italijanskimi državljani, ki živijo v tej britanski koloniji.

Na sliki (telefoto AP): Pertini ob prihodu v Hongkong.

OB 3. URI POMAKNITE KAZALCE ZA ENO URO NAZAJ

JUTRI SPET SONČNA URA PO 175 DNEH LEGALNE

Možnost težav v železniškem prometu - Legalna ura spet v veljavi 29. marca prihodnjega leta

Po 175 dneh legalne ure bomo jutri končno že spet v koraku s soncem in bomo pridobili uro spanja, ki smo jo izgubili 6. aprila, ko smo pomaknili za eno uro naprej kazalce. Za razliko od prejšnjih let tokrat preskok ne bo opolnoči, točno na meji med soboto in nedeljo, pač pa ob 3. uri jutri, ki bo kar na mah postala 2. To rešitev so narekovali tehnični problemi usklajevanja urnikov vlakov. Vsekakor pa tisti, ki bodo potovali z vlaki ali drugimi javnimi prevoznimi sredstvi v noči od danes na jutri, lahko pričakujejo nekaj nevšečnosti.

Po več letih so se letos za legalno uro odločile skoraj vse države Evropske gospodarske skupnosti, za prihodnje leto pa napovedujejo prilagoditev tej navadi številnih drugih držav, med katerimi so Velika Britanija, Irska in Švica. O spremembi ure se govori tudi v Jugoslaviji, vendar vse kaže, da bodo tam, če se bodo odločili za to, pomaknili kazalec čez zimo za eno uro nazaj.

Letošnje obdobje sončne ure bo krajše od lanskega, saj bo legalna ura znova v veljavi 29. marca 1981, trajala pa bo do 26. septembra. V prihodnje pa bodo najbrž obdobje legalne ure še podaljšali do konca oktobra.

OB 12. URI NA SEDEŽU POKRAJINE

Danes umestitev novega pokrajinskega odbora

Vprašanja slovenske narodnostne skupnosti v ospredju četrtkove seje pokrajinskega sveta

Predsednik pokrajine Carbone bo danes uradno umestil novoizvoljeni pokrajinski odbor. Odborniki Dario Locchi, Paolo Sbisà, Claudio Bran, Salvatore Cannone, Zorko Harej, Mario Martini ter suplenta Carlo Penta in Lucio Cernitz se bodo ob 12. uri zbrali na sedežu pokrajine, kjer jim bo predsednik Carbone poveril funkcije in porazdelil odborništva.

S tem bo novi pokrajinski odbor lahko začel opravljati svoje naloge, kljub temu da mora pokrajinska skupščina zaključiti razpravo o njegovih programskih smernicah. Kot je znano, se je razprava začela v četrtek, končala pa se bo prihodnji teden. Na četrtkovi seji, kot smo že včeraj poročali, so prišla močno do izraza tudi vprašanja, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost. Povsem je umevno, da sta temu vprašanju posvetila največjo pozornost oba slovenska predstavnika, odbornik Zorko Harej in svetovalka Sonja Sirk, ki sta posegla v četrtkovo razpravo, ko sta skupščino opozorila na številna nerešena vprašanja in na neizpolnjene obljube pristojnih organov.

O slovenski manjšini, oziroma o vprašanjih, ki so z njenim obstojem in razvojem tesno povezani, pa so spregovorili tudi nekateri drugi svetovalci. Ne gre se zaustavljati ob posegu fašističnega svetovalca, po besedah katerega ima manjšina že dovolj pravic.

Nekaj več besed pa zaslužita posega svetovalcev Liste za Trst Marchia in Mayerja: slednji se je tega vprašanja dotaknil le posredno, ko je ocenil, da je pravi absurd prirejanje takih konferenc o manjšinah, kot jo je pred leti priredila pokrajinska uprava. Po njegovem so take konference brez vsakega pomena, ker niso dale nobenega konkretnega rezultata, poleg vsega pa mora pokrajina še sedaj zanje plačevati stare dolgove. Svetovalcu liste ni bilo treba dolgo čakati odgovor na take trditve, ki mu jih je odbornik Harej takoj izpodbil in upravičeno poudaril, da je imela konferenca širok odmev tudi v mednarodnih krogih: istočasno je tudi pozitivno ocenil pobudo novega odbora, ki bo v mejah svojih možnosti obnovil take pobude, da bi ne šel izgubljen ves znanstveni zaklad, ki je bil takrat zbran. Sicer pa je svetovalec Mayer tudi dejal, da ni pokrajina naredila ničesar v korist slovenske narodnostne skupnosti.

Po besedah drugega listarja, ki je v četrtek posegel v razpravo, to je svetovalca Marchia, pa ima Lista za Trst popolnoma čisto vest glede vprašanja slovenske narodnostne skupnosti. Dejal je tudi, da je lista, seveda mimo notranjih odporov in nesoglasij, za takojšnjo rešitev tega vprašanja: ni pa dejal, kakšni in kako močni so ti odpori proti rešitvi tega vprašanja v notranjosti Liste za Trst; dobro voljo Liste za Trst za pozitivno rešitev tega vprašanja dokazuje po njegovem mnenju tudi predstavitev zakonskega osnutka za zaščito manjšin v naši deželi, ki ga je posl. Gruber - Benco že 15. julija vložila v parlamentu.

● **Jutri bo na devinskem gradu** deveti kongres posvečen pesniku R. M. Rilkeju. Sodelovali bodo profesorji Claude David, Beda Allemann, Roger Bauer in Claudio Magris. Kongresa se bo lahko udeležil samo tisti, ki bo imel posebno vabilo princa Torre e Tasso.

Delavci ladjedelnice Alto Adriatico pri Carboneju

Delegacija delavskega sveta ladjedelnice Alto Adriatico se je včeraj srečala s predsednikom tržaške pokrajinske uprave Carbonejem in podrobno obrazložila trenutni položaj ladjedelnice. Obenem so delavci zahtevali, da bi se krajevne uprave zavzele za ohranitev produkcijskih struktur. Predsednik Carbone je delegatom obljubil svojo podporo in pomoč ter v tem smislu že posredoval pri pristojnih oblasteh.

Sestal se je deželni odbor za radiotelevizijo

Na sedežu RAI v Trstu se je predvčerajšnjim sestal deželni odbor za radiotelevizijsko službo, da bi podrobneje proučil realnost, v kateri delujejo operaterji tega sektorja. Člani odbora so se ob tej priliki seznanili s tehničnimi aparaturami in z osebjem radiotelevizijske postaje.

Omenjena seja je bila namenoma na deželnem sedežu RAI, ker so na ta način člani odbora hoteli upoštevati zakon 103, ki predvideva, da se mora odbor soočati z realnostjo in nato prispevati k izboljšanju radiotelevizijskih uslug.

KLJUB FINANČNIM TEŽAVAM IN NEREŠENIM GLEDALIŠKIM PROBLEMOM

V Verdijevi operni sezoni 1980/81 devet del in skupno 76 uprizoritev

Zaradi velikega popraševanja dodan še deveti abonmajski turnus - Gert Meditz - novi stalni dirigent Verdijevega orkestra

Vodstvo tržaškega opernega gledališča «Verdi» je včeraj predstavilo na tiskovni konferenci operni repertoar za sezono 1980/81. V razdobju od 28. oktobra do 28. aprila se bo zvrstilo 9 predstav s skupno 76 uprizoritvami oziroma 7 več kot v lanski sezoni. Vodstvo gledališča je namreč hotelo ustreči vedno večjemu popraševanju občinstva po vstopnicah in je zato uvedlo poleg dosedanjih osmih še deveti (večerni) abonma «H», v katerega bo vključenih 6 predstav, v dnevni nedeljski abonma «G» pa je vključilo 7 predstav. Povečanje števila uprizoritev je prineslo seveda tudi določene težave, saj je danes — kot je povedal umetniški vodja gledališča, Raffaello de Banfield, zelo težko dobiti pevce velikega formata, ki bi bili pripravljeni ostati v istem teatru za vse ponovitve in se je treba zato zatekati k alternacijam, kar pa v mnogih primerih ne zagotavlja iste kvalitete vseh uprizoritev. No, «Verdiju» je ta problem uspel na več kot zadovoljiv način premostiti. Kljub vsem objektivnim težavam mu je uspelo zagotoviti za vse predstave kvalitetne soliste, ki so danes na opernem «trgu», prav tako pa tudi znana dirigentska in režiserska imena.

Sam repertoar je treba označiti za nekakšen kompromis med tradicionalističnim (v smislu popularnosti) in umetniško sporočilnim (v smislu vključitve redkeje izvajanih del), vendar pa je treba ob tem ugotoviti, da ni na repertoarju nobene novosti, kar je morda tudi posledica razmeroma skromne operne produkcije v zadnjih letih (ali pa posledica premajhnega poguma?).

Sezona se bo začela, kot rečeno, 28. oktobra z Zandonaijevo opero «Francesca da Rimini» z dirigentom Oetvosom in režiserjem Samaritanijem v koprodukcijski postavitvi z veronskim gledališčem. Naslovno vlogo bo pela odlična in priljubljena Raina Kabaivanska, ob njej bodo glavni interpreti še Franco Tagliavini, Marzia Ferraro, Giampiero Mastromei, pomembnejša vloga pa je zaupana tudi tržaški pevki Mariji Loredan.

11. novembra bo prva predstava Rossinijeve «Pepelke», (La Cenerentola), ki je že zelo dolgo ni bilo v Trstu. Dirigent bo Gabrielle Ferro, režiser Crivelli, v naslovni vlogi pa bo nastopila Lucia Valentini Terrani, danes ena najboljših interpretk te vloge v Evropi. Zanimiv gost bo tudi španski tenorist Dalmacio Gonzales.

Od 2. do 23. decembra bo na sporedu glasbena drama «Salomè» Richarda Straussa v novi postavitvi gledališča Verdi. Opero bo dirigiral novi stalni dirigent Verdijevega orkestra Gert Meditz. Režija Alberto Fassini. V glavni vlogi se bo predstavila Američanka Karan Armstrong, danes morda največja specialistka za to izredno zahtevno vlogo.

Od 3. do 11. januarja bo gostoval poljski ansambel narodnih plesov in pesmi «Mazowsze». Ri je že bil na turneji po Italiji in je povsod bil navdušeno sprejet.

Od 23. januarja do 11. februarja bo na vrsti manj znana Respighijeva opera «Potopljeni zvon» (La campana sommersa), s katero bo gledališče počastilo stoletnico skladateljevega rojstva (1879). V Trstu je bila poslednjič na sporedu leta 1934. Pod taktirko Gianfranca Masinija in v režiji Giulia Chazalettesa, bodo nastopili Fiorella Pediconi, Giovanna Casolla, Silvana Mazzieri, Maria Loredan, Amedeo Zambon, John van Zelst in drugi.

Sledila bodo tri dela iz tradicionalističnega repertoarja in sicer od 10. februarja do 3. marca Puccinijeva «Manon Lescaut» z dirigentom Danielom Orenom in režiserjem Carlom Maestrinijem ter z Maro Zampieri, Ermannom Maurom (po rodu iz Rovinja) in drugimi; od 27. februarja do 22. marca Verdijev «Trubadur» z dirigentom Rivolijem in režiserjem Fassinijem (postavitev gledališča Fenice iz Benetk) ter z japonsko pevko Yasuko Hayaschi (v alternaciji z Rito Lantieri), ki bo tokrat prvič nastopila v Trstu, čeprav živi že več let stalno v Italiji; od 10. do 31. marca pa bo na sporedu še Bellinijeva «Mesečnica» (La Sonnambula) z znanim dirigentom Oliverom de Fabrittisom, režiserjem Crivellijem ter Luciano Serro, Maxom Rene Cosottijem in Ferrucciom Furlanettom v glavnih vlogah.

Na željo občinstva, izraženo z referendumom, bo sezono sklenila opera «Mazepa» Petra Iljiča Čajkovskega, ki je pred dvema letoma doživela na tržaškem odru navdušen sprejem. Tokrat bo opero dirigiral Bruno Bartoletti, ekspert za rusko glasbo, režija pa bo v rokah Giulia Chazalettesa. V naslovni vlogi bo nastopila izvrstna beograjska sopranistka Radmila Bakočević, ki je že večkrat izpričala pred tržaškim občinstvom svoje velike umetniške sposobnosti. Pomembno vlogo bo imela tudi naša tržaška slovenska mezzosopranistka Nora Jankovič, v glavnih moških vlogah pa bomo spet lahko občudovali finskega baritonista Kari Nurmelo, Ruggera Bondina in Paola Washingtona. (jk)

25. praznik grozdja v Boljuncu

Danes in jutri bo v Boljuncu tradicionalni 25. praznik grozdja v organizaciji dolinske občine. Prijeten jesenski praznik, ki zaključuje številne poletne prireditve na odprtem, uokvirjen v lepem in zanimivem okolju doline Glinščice, bo prav gotovo tudi letos privabil na prostorno «gorico» veliko število ljudi iz mesta samega in okolice ter zabeležil velik uspeh tako po organizacijski sposobnosti kot po kulturnem programu. Na boljunškem trgu je že vse pripravljeno: stojnice in kioski občine in treh domačih športnih društev bodo nudili obiskovalcem namizno grozdje, novo domače vino, raznovrstno jedačo, pijačo in seveda domačo kapljico.

Danes zvečer bodo domače športne organizacije odprle svoje kioske, obiskovalci pa se bodo lahko zabavali ob zvokih «Veselih godcev» iz Boljunca.

V nedeljo pa bodo kioski odprti od 10. do 24. ure. Popoldne ob 16.30 se bo pričel kulturni program z nastopom godbe na pihala Breg iz Doline, folklorne skupine Stu ledi ter tržaškega narodnega ansambla Canzoniere Triestino.

Še informacije o prometnih zvezah: podjetje ACT bo v nedeljo, od 13. ure dalje pomnožilo odhode proge št. 40 z glavne postaje na Trgu Libertà, občinski tehnični urad pa je odredil parkirišča in enosmerne ceste. E. K.

Izleti

Slovenska gobarska družina - Trst prireja jutri, 28. septembra, gobarski izlet za člane in simpatizerje. Zbor točno ob 8. uri pred spomenikom padlim v NOB na Opčinah. Vzemite prepustnice!

Združenje Union bo priredilo enodnevni izlet g. oktobra v Kumrovec z ogledom rojstne hiše tovariša Tita. Kosilo bo v Rogaški Slatini. Vse informacije na sedežu v Ul. Valdirivo 30 (telefon 64-459) ob torkih, sredah in petkih od 17. do 19. ure.

Prosveta

SPD Tabor Opčine. V soboto, 4. oktobra t.l. se bodo začele vaje za folkloro. Vpisovanje in druge informacije pri odbornici Luciji Hrovatin, tel. 21-11-61.

Jutri ob 11. uri bo v Volčji Dragi pri Novi Gorici odkritje spominskega obeležja borkam in borcem prvega bataljona Goriške brigade, ki so padli v borbi proti nacifašistom na tistem področju goriške fronte. Na plošči je vklesano tudi ime naše sovaščanke Marte Danev, ki je tam darovala svoje mlado življenje, kot pripadnica omenjene edinice.

Vabimo bivše borce in aktiviste ter ostale vaščane s Proseka in Kontovela, da se udeležijo slavnostnega odkritja.

Zveza partizanov Prosek - Kontovel

KPI — sekcija Devin - Nabrežina — prireja danes ob 20. uri v dvorani občinske knjižnice v Nabrežini

aktiv slovenskih komunistov

Vabljeni!

Prispevki

Pierina Hrvatič daruje 5.000 lir za Vido (Pično).

Kolektiv tržaškega partizanskega pevskega zbora izreka globoko sožalje članoma Lucijanu Malalanu in Mariu Glavini ob smrti matere Marčele Malalan in Atonije Glavina.

KD Lonjer - Katinara in ŠD Adria izrekata svojemu odborniku Učiju Glavini in družini globoko sožalje ob izgubi drage matere Antonije.

KD Lonjer - Katinara in ŠD Adria izrekata svojima odbornikoma Lucijanu in Mauru Malalanu in družini globoko sožalje ob izgubi drage mame in none Marčele.

Sekcija KPI Lonjer - Katinara izreka svojemu tajniku Lucijanu Malalanu in družini najgloblje sožalje ob izgubi drage matere Marčele.

Sekcija KPI Lonjer - Katinara izreka svojemu članu Učiju Glavini najgloblje sožalje ob izgubi drage matere Antonije.

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Župan Cecovini je odgovoril na vprašanja o vesteh v zvezi s Sesljanskim zalivom

Zagotovila občinskega odbora o skorajšnjem odprtju otroškega vrtca v socialnem centru EZIT - Izvoljen upravni svet muzeja Revoltella

V socialnem centru industrijske cone EZIT bodo kmalu odprli otroški vrtec, ki je sicer že dalj časa dograjen, a je ostal neuporaben zaradi birokratskih zapletljajev med občinsko upravo in ustanovo EZIT. Tako je pojasnil župan Cecovini na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta v odgovoru na vprašanje, ki mu ga je že meseca aprila zastavila komunistična skupina ter v pojasnilo podpisnikom resolucij, ki sta jih pred tednom dni — da bi pospešili rešitev vprašanja — predložili svetovalski skupini KPI in KD (slednjo je včeraj podpisal tudi PSDI).

Če je bil župan Cecovini zelo izčrpen v svojem odgovoru in pojasnilih o celotni zadevi, pa ni odgovoril na nekatera vprašanja, ki mu jih je zastavila komunistična skupina. Kot je poudarila svetovalka Ivašič, ni predvsem povedal točnega datuma odprtja tako važne socialne strukture, poleg tega pa ni niti povedal, če bo v vrtcu prostor tudi za slovenske otroke, kot je občinska uprava svoj čas obljubila. Komunistična svetovalka se je v svojem posegu dotaknila še vprašanja vseh otroških vrtcev, oziroma vprašanja zastarelega pravilnika, ki še vedno urejuje te ustanove, ker ni občinska uprava pripravila novega. Razprava je bila zelo široka, končala pa se je z odobritvijo — z večino glasov — obeh predloženih resolucij.

V nadaljevanju je občinski svet izvolil svoje predstavnike v upravni svet muzeja Revoltella; izvoljeni so bili Cusmich in Corsi za LpT, Morelli za MSI (za njegovo izvolitev so bili odločilnega pomena glasovi LpT), Giovarruscio za KPI, Carlo Milic za KD, Bruno Maier za PSDI, Klavdij Palčič kot predstavnik slovenskih kulturnih organizacij ter Martelli kot predstavnik sindikalnih organizacij. Upravni svet muzeja Revoltella bodo sestavljali še občinski odbornik Dolcher, ravnatelj muzeja Montenero, predstavnik univerze Gioseffi ter predstavnik pokrajinskega šolskega sveta Molesi. Občinski svet je tudi izvolil Vladimira Baka (SSk) ki bo v občinskem davčnem svetu zamenjal Enija Kureta.

Soglasno je tudi sprejel odstop komunističnega svetovalca Andree Aicardija, ki je zaradi delovnih obveznosti prepustil svoje mesto prvemu neizvoljenemu kandidatu na listi KPI na zadnjih občinskih volitvah, ki so bile leta 1978. Aicardija je zamenjal svetovalec Giuseppe Cattaruzzi, ki je že bil svetovalec v prejšnji mandatni dobi.

Kot običajno se je tudi sinočnja seja začela z odgovori na vprašanja in interpelacije. Med odgovori na vprašanja bi v prvi vrsti omenili odgovor župana Cecovinija na vprašanja, ki so mu jih v zvezi z vestmi o Sesljanskem zalivu postavili svetovalci Cusmich (LpT), Ercolessi (PR), Di Giorgio (MSI) in Lokar (SSk). Predvsem gre poudariti, da niso bila vsa vprašanja zastavljena z enakim namenom. Če so svetovalci liste, fašisti in tudi radikalci že v svojem običajnem slogu hoteli strumentalizirati s svojevrstnim razlaganjem, ki je bilo povsem v stilu pisanja listarskega tednika, celotno zadevo, je imelo vprašanje svetovalca Lokarja drugačno vsebino in drugačen namen. Sicer pa je bil Cecovinijev odgovor zelo oprezen; med drugim je dejal, da kljub vestem, ki se širijo v teh dneh, kaže, da ni prišlo do podpisa nobenega sporazuma med zainteresiranimi družbami; povedal je, da se je osebno zanimal na raznih ravneh o celotni zadevi ter pristavil, da se v sedanjem trenutku še ni mogoče izreči o juridični plati celotnega vprašanja. Citiral je izjavo, ki jo je pred kratkim dal predsednik družbe Editur neki televizijski redakciji o razvoju dogodkov, ki potrjujejo, da še ni prišlo do podpisa sporazuma; svoj poseg pa je zaključil s precej čudno trditvijo, da bi taka rešitev, v kolikor bi prišlo do sporazuma med zainteresiranimi družbami prejudicirala turistični razvoj devinsko - nabrežinske občine, predvsem pa Sesljanskega zaliva.

Povsem je jasno, da so se podpisniki prvih treh vprašanj zahvalili županu za zanimanje, ki ga je pokazal do tega vprašanja. Svetovalec Lokar pa je v svoji repliki predvsem poudaril, da je zelo hudo, ker se tržaška občina vmešuje v zadeve drugih občin. Ostro je kritiziral način, s katerim je listarski tednik obravnaval in še obravnava celotno vprašanje; poudaril je tudi, da je bilo vprašanje poznano že dolgo od tega, točno določene sile pa so ga potegnile na dan prav v tem času iz zgolj političnih razlogov. Orisal je tudi demografski položaj v občini, ki nujno potrebuje turistični razvoj, svoj poseg pa je sklenil z ugotovitvijo, da je povsem absurdno in neumestno, da točno določene sile skušajo prikazati celotno vprašanje le z nacionalističnega vidika, povsem pa opuščajo ekonomski pomen take pobude, ki ni prva v deželi.

Medtem pa se nadaljuje delo svetovalcev v stalnih komisijah. Prva je včeraj razpravljala in odobrila zakonski osnutek, ki dopolnjuje in v nekaterih točkah spreminja zakon štev. 57 iz leta 1971 o deželnih finančnih ukrepih.

Delegacija pokrajine v Marzabottu

Tržaška pokrajina se bo z delegacijo, ki jo bodo sestavljali odbornik Penta (KD) in svetovalca Bari (LpT) ter Wilhelm (KPI), udeležila nedeljske spominske svečanosti v Marzabottu. Spominska svečanost za žrtvami nacističnega besa bo letos imela še poseben pomen, saj je pred kratkim vojaško sodišče pogojno izpustilo enega izmed glavnih krivcev pokola, majorja Walterja Rederja.

Deželni odbor je na predlog odbornika za šolstvo in kulturne dejavnosti Barnaba ter ob povoljnem mnenju pristojne komisije deželnega sveta dodelil milijardo in 80 milijonov lir podpornima ustanovama tržaške in videmske univerze.

Sen. Vidali 80-letnik

Sen. Vittorio Vidali slavi danes 80. obletnico rojstva. Ob tej priliki bo na pobudo tržaške federacije KPI v dvorani v Ul. Madonnina 19 ob 17.30 svečanost, na katerem bosta govorila Marina Bernetič in član vsedržavnega tajništva partije Alessandro Natta. Predsedoval bo pokrajinski tajnik Claudio Tonel. Vstop samo z vabilom.

Danes se poročila

PATRIZIA KAVALIČ *in* NEVIO VOUK

Mnogo sreče na skupni življenjski poti jima želita pevski zbor F. Venturini - Domjo in odbor šagre Domjo - Krmenka.

NA ČETRTKOVI SEJI OBČINSKEGA SVETA

ZGONIŠKA OBČINA JE DOLOČILA PREDSTAVNIKE V RAZNE KOMISIJE

Na četrtkovem zasedanju občinskega sveta v Zgoniku je bila na dnevnem redu poleg običajnih formalnih točk tudi obnovitev številnih občinskih komisij, ki sedaj izgledajo takole. V volilno komisijo so bili poleg župana izvoljeni še: Srečko Širca, Divna Slavec por. Godnič, Stojan Stubelj in Jožko Gruden. Njihovi namestniki pa so Žarko Šuc, Tonko Furlan, dr. Stanko Budin in Srečko Štolfa. Gradbeno komisijo bodo poleg župana, oziroma njegovega pooblaščenca, vodje tehničnega urada in zdravstvenega referenta, sestavljali še: Miloš Budin, Mario Kozma, dr. Jan Godnič in dr. Drago Štoka. V konzorciju četrtega prometnega bazena in v konzorciju za prevoze ACT bo občino zastopal Tonko Furlan. V skupščino zdravstvenega konzorcija pa je bil izvoljen dr. Boris Štrekelj. V skupščini Kraške gorske skupnosti bodo občino zastopali župan Jože Guštin, Miloš Budin, dr. Boris Štrekelj in Jožko Gruden, pri konzorciju kraškega vodovoda pa Marcelo Doljak in Srečko Štolfa. Občini Zgonik in Repentabor imata dva skupna konzorcija: v tehničnem konzorciju bodo zgoniško občino zastopali župan Jože Guštin, Žarko Šuc, Boris Simoneta in Jože Milič, v konzorciju za tajniške posle pa župan Jože Guštin, Boris Simoneta in Jože Milič. Imenovali so tudi tri politične predstavnike v komisijo za trgovinstvo in sicer župana, dr. Stanka Budina in Jožka Grudna. Določili so tudi preglednike računov za finančno leto 1980, ki bodo dr. Stanko Budin, Srečko Širca in Srečko Štolfa. Končno so delno spremenili proračun in na osnovi prispevka po členu 54 deželnega statuta so postavko za vzdrževanje občinskih poslopij povišali od predvidenih 16 na 29 milijonov lir.

Praznik grozdja v Zgoniku

Mladinski krožek iz Zgonika organizira tudi letos že tradicionalni praznik grozdja, ki se bo odvijal danes in jutri na prireditvenem prostoru v Zgoniku. Dobro založene kioske z jedačo in pijačo bodo odprli ob 15. uri, ko se bo pričel tudi turnir briškoli z bogatimi nagradami. Jutri bodo gostom stregli od 13. ure dalje, ob 15. uri bo v kulturnem sporedu nastopil pevski zbor Slovenec iz Boršta. Uro pozneje pa bo svojo spretnost pokazal čarodej Renor. Oba večera bo od 19. ure dalje ples ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana.

● **Predsednik deželnega sveta Colli** se je včeraj srečal s prvim predsednikom tržaškega prizivnega sodišča dr. E. Zuminom, ki zapušča svoje delovno mesto, ker odhaja v pokoj.

Policija prijavila vinjenega voznika

Zaradi vožnje v vinjenem stanju so včeraj policijski agenti prijavili sodnim oblastem 25-letnega šoferja Paola Cicala, iz Ul. Belpoggio 11. Preteklega ponedeljka je namreč okrog 2. ure vozil s svojim ford capri po Ulici Santi Martiri in «mimogrede» poškodoval s svojim vozilom kar šest avtomobilov, ki so bili parkirani ob strani ceste. Ker je bil Cicala v rožcah, se tega skoraj ni zavedel in je mirne duše zdrvel proti Borznemu trgu, kjer so ga ustavili agenti. Nekateri očividci so namreč med tem telefonirali kvesturi in jih obvestili o dogodku. Cicali ni preostajalo drugega, kot da prizna dejanje, a ker mu je spomin pešal, se je spomnil le na neko tovorno vozilo. V bolnici so nato spoznali, zakaj tako kratek spomin: bil je močno vinjen.

Aretirali moža ki je izkoriščal ženo za prostitucijo

Leteči oddelek tržaške kvesture je včeraj aretiral zaradi pretepanja in izkoriščanja prostitucije 24-letnega Gerarda Deganuttija, ki se je rodil v Trstu in stanuje v Ulici Caprin 17, nima pa zaposlitve. Ukrep je sprožila prijava njegove 23-letne žene A. M., ki se je po treh letih odločila, da ne bo več prenašala nasilja svojega moža.

Policijskim agentom je povedala, da je Deganuttija spoznala leta 1977. Takoj jo je začel uvajati k prostituciji. Peljal jo je na Ulico Geppa, kjer se po navadi dogajajo taki posli, ter jo izučil o načinu, kako pritegniti morebitne kliente. Od nje je tudi zahteval takojšnjo izročitev «zasluženega» zneska, ki je za vsakega klienta znašal 20 tisoč lir. Po dveh mesecih se je Deganutti zavedel, da mu je policija na sledi. Zato je ostajal doma, s pretepanjem pa prisilil A. M., da je sama opravljala posel, pri tem pa zahteval vsaj 50 tisoč lir na dan. Ta zahteva se je vedno bolj stopnjevala in se ni spremenila niti, ko sta se poročila in imela otroka. Po prijavi je leteči oddelek aretiral Deganuttija, ki je sedaj v zaporu Coroneo. V kazenskem listu se mu že pišejo najrazličnejša kazniva dejanja, ki gredo od tatvine do nedovoljene posesti orožja.

S SINOČNJE SKUPŠČINE

Zahteva staršev katinarske šole: «začasnost» ne sme postati stalnost

Na seji so vzeli na znanje dogovor z občinsko odbornico in z ravnateljico italijanske šole, z njim pa vsekakor niso bili zadovoljni

Združenje staršev katinarske osnovne šole «F. Milčinski» se je sinoči srečalo z didaktičnim ravnateljem Strnadom, da bi skupno preučili položaj, potem ko je italijanska osnovna šola «Stossich» začasno zasedla večnamenski prostor, ki je bil doslej v uporabi slovenske šole. V usodnem posegu je ravnatelj Strnad na kratko obnovil dogodke in je še zlasti poročal o četrtkovem sestanku z ravnateljico italijanske šole Querzolijevo in z občinsko odbornico Boschinijevo. Na srečanju se je odbornica obvezala, da bo občinska uprava poiskala v roku petnajstih dni primerne prostore za italijansko šolo, medtem pa naj bi obe šolski skupnosti skušali najti dogovor za uporabo prostorov, da ne bo nobena od dveh prikrajšana.

Starši, v posegih katerih je bilo čutiti globoko navezanost do te šole, ki jim je več kot samo šolsko poslopje, pač pa dejansko središče vaškega življenja (kar med drugim dokazuje tudi večletno prizadevanje zato, da bi bila bivša jedilnica zasilno preurejena v večnamenski prostor) s tako rešitvijo niso bili zadovoljni. Želeli bi bili večje odločnosti in jasne ter trdne obveze, da se «začasnost» ne bo spremenila v neko trdno stalnost, kot jih je slovenska šola v povojni zgodovini poznala že veliko. Zaenkrat je sicer zagotovilo občine, da bo nadoknadila v krajšem času to, kar je zamudila. A kaj, če ne bo tako? Glavni pomislek staršev in tudi učiteljic je bil namreč, da bi premalo odločen nastop imel v bližnji ali bolj oddaljeni prihodnosti kot posledico novo «začasnost» (beri vselitev v slovenske šolske prostore), še zlasti če, kot se govori, novo šolsko poslopje, ki ga gradijo pri Melari, ne bo zadoščalo potrebam.

Slovenski starši seveda ne odrekajo italijanskim otrokom pravice do primernih šolskih prostorov, nasprotno jih v tej upravičeni zahtevi podpirajo. Poudarjajo pa vsekakor, da se pravica neke skupnosti ne sme uresničevati na škodo druge. Še zlasti pa to velja v primeru slovenske šole tudi z ozirom na njen bistveni pomen za ohranitev, rast in vsestranski razvoj naše narodnostne skupnosti.

Po daljši in zavzeti razpravi so starši zato vzeli na znanje obvezo občinske odbornice in dogovor med ravnateljema, vendar ga niso odobrili. Pridržali so si pravico, da primerno ukrepajo, če občina ne bo spoštovala svojih obvez in ob koncu zopet večkrat poudarili, da obljube o začasnosti nas nikakor ne smejo uspavati.

Seja dolinske sekcije SSk

V preteklih dneh se je sestala dolinska sekcija SSk. Odbor je najprej podčrtal uspeh sekcijskega tradicionalnega praznika, ki pridobiva vedno širši pomen ter odziv. **Odborniki so nato posvetili pozornost** občinski problematiki ter vzeli z zadovoljstvom na znanje, da so se zahteve, ki so jih postavili občinski svetovalci SSk po raširitvi avtobusnih povezav na Gročano uresničile. Nasprotno pa, trdi SSk v svojem poročilu, kljub raznim interpelacijam in priporočilom občinska družinska posvetovalnica ne bo mogla redno delovati, ker občinska uprava ni pravočasno vložila prošnje na deželo. Poleg še drugih problemov, kot so morebitna ukinitev poštnega urada v Borštu zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov, ter stalna nevarnost, ki jo predstavlja ovinek na vzhodni strani Tovarne velikih motorjev, ter ozko grlo, ki ga tvori cesta pri ricmanjski šoli, predstavlja najem posojila v višini 500 milijonov lir, ki je bil odobren z glasovi KD in PS DI pravo finančno nevarnost za bodoče delovanje občinske uprave. Nasprotno je sekcija SSk mnenja, da bi morala občinska uprava, poleg gradnje novih občinskih hiš, posvetiti večjo pozornost vsem občinskim poslopjem, ki so iz dneva v dan v slabšem stanju.

Obvestilo lastnikom zračnega orožja

Lastniki zračnih pušk, pištol in drugega orožja, na katerem ni registrske številke, morajo do konca tega meseca svoje orožje registrirati. 30. septembra namreč zapade rok in kdor do tega datuma ne bo poskrbel, da na pristojnem komisariatu zaprosi za vpis v register ali pa izroči orožje in se mu s tem odpove, bo po zakonu lahko podvržen hudim kaznim. Zakon predvideva namreč od šest mesecev do treh let zapora in plačilo globe od 100 tisoč do milijona lir.

Dolga in živahna seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Devinsko - nabrežinska občinska skupščina je sinoči dolgo v noč razpravljala o programu, ki ga je predložil nov manjšinski levičarski odbor. V razpravo, ki se je dotaknila vseh živih problemov, s katerimi se danes srečujejo devinsko - nabrežinski občani in gredo od vprašanj narodnostnega sožitja, hudih urbanističnih problemov, do ključnega vprašanja možnosti dejanskega upravljanja občine, je poseglo veliko svetovalcev. Vmes pa je razprava dosegla tudi dokaj polemične tone, a o njej bomo še poročali. Pred programsko razpravo pa je bil na dnevnem redu problem lotizacije. Občinski svet je namreč z večino glasov (vzdržali so se svetovalci slovenske skupnosti in socialist Colja), odobril lotizacijski načrt zadruge 2000 in ustrezne konvencije.

Prihodnjo sredo sestanek deželnega sveta

Kot določa statut naše dežele se bo deželni svet zopet sestal v sredo, 1. oktobra, da bi razpravljal o raznih zakonskih osnutkih, med katerimi je še zlasti vreden omembe tisti o urejevanju in spodbujanju sejmskih in drugih sorodnih prireditev v F-JK.

VČERAJ ZJUTRAJ NEKAJ PO 10. URI

Avto do smrti zbil pešca ki je prečkal Ulico Flavia

Žrtev je 74-letni upokojenec Giordano Barnaba Na tistem predelu ceste ni prehodov za pešce

Na nevrokirurškem oddelku tržaške bolnice je včeraj okrog 14. ure podlegel poškodbam, ki jih je zadobil v prometni nesreči, 74-letni upokojenec Giordano Barnaba. Nekaj po 10. uri je zjutraj prečkal Ulico Flavia v višini številke 94 (kjer ni prehodov za pešce), ko ga je povozil z avtom ford escord 38-letni Marino Surez iz Milj, ki je priletnega pešca opazil le zadnji trenutek.

Na kraj nesreče so prihiteli mestni redarji in rdeči križ, ki je ranjenca prepeljal v bolnico. Tu so mu ugotovili udarce na glavi, poškodbe po obrazu in nogah ter verjetni zlom medenice, za kar so zdravniki predvidevali, da se bo moral zdraviti 40 dni. Kot kaže pa so bile notranje poškodbe glave zelo hude in čez nekaj ur je Barnaba izdihnil.

Dne 25. septembra nas je zapustila naša draga

ANTONIA BAGATIN por. GLAVINA

Pogreb bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Katinaro.

Prisrčna zahvala prof. Boniniju II. gerontološkega oddelka.

Žalostno vest sporočajo mož Mario, sin Uči, hči Tarsilla, nevesta Anuča, zet Siro, vnuki, sestre, bratje in drugo sorodstvo

Trst, 27. septembra 1980

(Občinsko pogrebno podjetje)

Gledališča

TEATRO STABILE
Pri osrednji blagajni, Pasaža Protti, ter na delavskih krožkih in šolah sprejemajo naročila za gledališki abonma 1980/81. Popusti za delavce, študente, upokojence in mladino. Potrditev reda «stalni» do 15. oktobra.

Kino

Circorama ORFEI Liane in Rinalda — na Trgu športne palače — Tel. 775525. Danes dve predstavi; prva ob 17. uri, druga ob 21.30.
Ariston 16.30 «Anna Karenina». Greta Garbo. Barvni film.
Nazionale 15.30—22.00 «Porno esotic love». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Eden 16.30 «Desideria». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 17.00—22.15 «Urban cowboy». J. Travolta.
Excelsior 16.00 «American gigolo». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 17.00 «Prestami tua moglie». Lando Buzzanca. Barvni film.
Fenice 16.00 «L'impero colpisce ancora». Barvni film za vsakogar.
Mignon 16.30—22.00 «I giganti del West». Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Super excitation love». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Il gendarme De Funes e gli extraterrestri». Louis De Funes. Barvni film.
Aurora 16.30 «La collina dei conigli». Risani film.
Cristallo 17.00 «Qua la mano». A. Celentano, E. Montesano. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.00 «Sindrome cinese». Barvni film.
Capitol 16.30 «Oggi sposi, sentite condoglianze». Jack Lemmon.
Volta 17.00 «Genpo il folle». A. Celentano, C. Mori. Barvni film.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1980-81

Vpisovanje abonentov do 30. septembra, od 9. do 14. ure pri glavni blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. tel. 734-265. Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma tudi telefonsko še danes, 27. septembra, od 9. do 14. ure.

TPK SIRENA
priredi jutri, 28. septembra, z začetkom ob 15. uri
TRADICIONALNI
PRAZNIK SIRENE
na prostem, na svojem sedežu v Barkovljah (občinsko odlagališče v Miramarskem drevoredu), v slučaju slabega vremena pa v prostorih PD Barkovlje, Ul. Cerreto 12.

Popoldne podeljevanje priznanj vsem udeležencem tečaja.

PRAZNIK GROZDJA V ZGONIKU

DANES, 27. t.m.
odprtje kioskov ob 15. uri
turnir briškole ob 19. uri
ples z ansamblom **L. Furlana**
JUTRI, 28. t.m.
odprtje kioskov ob 15. uri
pevski zbor «Slovenec» iz Boršta ob 15. uri
znan čarodej iz Trsta ob 17. uri
ansambel **L. Furlana** in ples od 19. ure dalje

Jutri, 28. septembra, na sedežu v dvorani «Di Vittorio» v Ul. Pondares 8 bo VII. POKRAJINSKI KONGRES POLITIČNIH DEPORTIRANCEV v nacistična uničevalna taborišča. Kongres se bo začel ob 10. uri.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

Obveščamo interesente, da je še odprto vpisovanje za naslednje tečaje:

— tečaj za animatorje mladinske dejavnosti;
— tečaj za grafične delavce, namenjene vsem, ki so dopolnili 14. leto starosti

Vpišete se lahko v Ulici sv. Frančiška 20/III. nad. od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure; telef. štev. 744249

Padla sta istega dne pred 36 leti

Brata Ferdinand (levo) in Leander Čok

Na današnji dan pred 36 leti je prenehalo biti srce dveh bratov, borcev NOV, Ferdinanda in Leandra Čoka, rojenih v Lonjerju. Ferdinand je padel kot borec Bazoviške brigade med Podgoro in Štjakom, Leandro je daroval za svobodo svoje mlado življenje v dolenjskih gozdovih kot borec Belokranjskega odreda.

Leandra in Nandeta, kakor vseh naših padlih za svobodo, se spominjamo s hvaležnostjo in brezmejnim spoštovanjem.

Razstave

V galeriji Rossoni razstavlja svoja dela Giuliano Babuder. Razstava bo odprta do 30. septembra.

Razna obvestila

Vaja otroškega pevskega zbora Glasbene matice bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 16. uri v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, obvešča člane, da je minimalna doba za upokojitev 19 let, 6 mesecev in 1 dan.

Ta doba se skrajša na 14 let, 6 mesecev in 1 dan za poročene ženske, vdove z nedoraslimi otroki, ločenke z nedoraslimi otroki. Za upokojitev se štejejo pri ženskah tudi leta univerze, pri moških pa leta vojaščine.

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, obvešča vdovce, da v smislu zakona z dne 9. 12. 1977 št. 903 in v smislu odloka ustavnega sodišča št. 6/1980 imajo pravico do državne dodatne pokojnine v slučaju, da je žena umrla s službenimi leti, ki so zadostna za dobivanje pokojnine; če pa je žena umrla, ne da bi dosegla zadostnih službenih let za pokojnino, imajo pravico do ustanovitve zavarovalne pokojnine pri INPS. Interesenti morajo napraviti prošnjo na navadnem papirju, naslovljeno na šolsko skrbništvo. Za vse podrobnejše informacije naj se obrnejo na Skrbništvo (oddelek za pokojnine — g. Stubelj) vsak ponedeljek, sredo in petek od 11.30 do 1.30.

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst sklicuje v torek, 30. t.m., ob 16. uri redno sejo odbora. Dnevni red: 1. organizacija dela; 2. IRSS AE; 3. razno. Zaželena je polnoštevilna udeležba in točnost.

KD Vesna in ŠD Mladina obveščata vaščane, da se danes, 27. t.m. popoldne in jutri, 28. t.m. nadaljuje čistilna akcija v prosvetnem domu Albert Sirk v Križu.

Ob 35. obletnici osvoboditve prirejajo bivši deportiranci s Proseka danes, 27. t.m., «Družabni večer». Informacije v cvetličarni «Ada» na Proseku — tel. št. 225-496.

Tržaška sekcija italijanskega združenja za kulturne odnose s Sovjetsko zvezo obvešča, da se v teh dneh zaključujejo vpisi v I., II. in III. letnik tečaja ruskega jezika.

Interesenti so naprošeni, da se zglasijo pri tukajšnjem sedežu v Ul. Torrebianca št. 13, prvo nad stropje, od 10.30 do 12.00 in od 17.30 do 19.00 vsak delavnik razen sobote.

KD Valentin Vodnik iz Doline bo priredil 19. oktobra letos izlet na Titov most na Krk, na dom Vladimira Gortana in po notranjosti Istre. Prijave za izlet sprejemajo: Anaroža Slavec, Fabjo Smotlak, Boris Pangerc in Giancarlo Foraus. Na društvenem sedežu pa se lahko vpišete ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in petkih od 20. ure do 20.30.

Čestitke

Danes praznuje rojstni dan INGRID PETAROS. Vse najboljše v življenju in da bi se ji uresničile vse skrite želje, ji želijo mama, oče in sestrica Marina. Čestitkam se pridružujejo tudi nonoti.

INGRID PETAROS slavi rojstni dan. Vse «naj-naj» ji kliče prijateljica Darja.

MILENA in STOJAN GLAVINA praznujeta 10. obletnico skupnega življenja. Še mnogo srečnih let jima želi družina Petaros.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM krompir po polovični ceni za krmljenje prašičev. Telefonirati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico tel. 83382 v jutranjih urah.

PRODAM fiat 850 - pulmin v odličnem stanju. Telefon 225-551.

PESNIŠKI zbirki «Klišarna» in «Pobegla zvezda» sta v prodaji po znižani ceni v Tržaški knjigarni.

BUTKOVIČ — sončni kolektorji. Odprta je trgovina z vsemi napravami za izkoriščanje sončne energije, ki postaja vse važnejši faktor človekovega obstoja. Sovodnje ob Soči, Ul. Ex Impero 64, tel. (0481) 882-123.

OSMICO je odprl Lupinc v Praprotu. Toči belo in črno vino.

IŠČEM hišo ali stanovanje v okolici Trsta. Telefonirati od 9. do 14. ure na tel. št. 794-672 interno 52 — Danilo Alpe Adria.

PRODAM avtomobil innocenti mini minor MK2, letnik 1969 v dobrem stanju. Cena 550.000 lir. Telefonirati od 13. do 14. ure na tel. št. 945-505.

UPOKOJENKA Slovenka, vdova brez otrok in obveznosti, zdrava, išče prijatelja z lastnim stanovanjem, nealkoholika, starega do 70 let. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Prijetna jesen».

IŠČEMO 16-letno/ga vajenko/ca za cvetličarno z znanjem slovenščine. Telefonirati na tel. št. 820-435 od 14. do 16. ure.

TRGOVINA posode Liviana Zorn — Fioretta Pertot Prosek št. 5 obbešča novoporočence, da sprejema poročne liste. Vsem parom, ki se bodo poslužili te ugodnosti nudimo bogato darilo.

PRODAM sode in kadi dobro ohranjene - velikost od dveh do osem hektolitrov. Telefon 820-374.

JEEP wilis s prikolico registrirano kot tovornjak — letna taksa 7.000 lir v dobrem stanju prodam. Telefon 432-36.

ŽENSKA ali starejši par dobi sobo ali dve (opremljeno) v predmestju. Ponudbe pod šifro «Takojšnja vselitev».

ODDAM približno 1.600 kv.m. obzidan teren, primeren za week-end — obkrožen z borovim gozdičem — dostopen z avtom, samo 7 minut iz mesta. Ponudbe pod šifro «Zeleni kot».

PRODAM po ugodni ceni sode za vino (rabljene) različnih velikosti. Tel. 225-973 od 20. do 22. ure.

OBČINA DOLINA razpisuje javne natečaje za eno mesto kuharske pomočnice/ka, hišnika/ce občinskega sedeža in dve mesti smetarja. Rok zapade 20. oktobra 1980, ob 12. uri. Podrobnejše informacije na oglasni deski na občinskem sedežu ali v občinskem tajništvu v uradnih urah.

OSMICO je odprl Jožko Obad Salež — 14. Toči belo in črno vino.

PEČ na drva in premog v dobrem stanju kupim. Telefonirati v opoldanskih urah na tel. štev. 226-265.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-468

26. 9. 1980

Ameriški dolar	852.—
Funt šterling	2050.—
Irski funt šterling	1730.—
Švicarski frank	516.—
Francoski frank	202.—
Belgijski frank	28.—
Nemška marka	473.—
Avstrijski šiling	66,50
Kanadski dolar	730.—
Holandski florint	432.—
Danska krona	148.—
Švedska krona	200.—
Norveška krona	170.—
Drahma	16.—
Mali dinar	27.—
Veliki dinar	27.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 27. septembra
DAMIJAN
Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 18.53 — Dolžina dneva 11.55 — **Luna** vzide ob 21.05 in zatone ob 10.21.
Jutri, NEDELJA, 28. septembra
VENČESLAV

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23 stopinj, najnižja 17, ob 18. uri 22,8 stopinje, zračni tlak 1018,9 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 68-odstotna, nebo skoraj jasno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tiziano Folchini, Luca Sacellini in Piero Pocecco.

UMRLI SO: 65-letna Norma Domenella vd. Fonda, 60-letna Olga Žerjal vd. Ščuka, 51-letna Renata Riosa por. Fortuna, 80-letni Vittorio Cortelli, 51-letni Giuseppe Rigutti, 66-letni Raffaele Stefancic, 68-letni Ottavio Starz, 84-letna Giovanna Barovina vd. Pecar, 89-letni Giacomo Palisca; 70-letni Giuseppe Daris, 71-letna Giorgina Fornasaro por. Fragiacomo, 86-letna Anna D'Orlando.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Trg Borsa 12, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 19.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. Dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Ul. Dell'Istria 35.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel: 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 73267. predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68441.

ZASKRBLJENOST KOVINARSKIH DELAVCEV

UPRAVI SAFOG IN OMG ZAVLAČUJETA POGOVORE

Delavci zahtevajo izboljšanje delovnih pogojev in odpravo akordnega dela

Goriško gospodarstvo se v začetku letošnje jeseni srečuje s številnimi perečimi problemi. Prav včeraj smo v našem dnevniku zapisali, da bo uprava podgorske predilnice verjetno že prihodnji teden vpisala v dopolnilno blagajno večje število delavk. Danes moramo zabeležiti zaskrbljenost kovinarskih delavcev. V goriški tovarni Safog se namreč že od aprila dogovarjajo o novi delovni pogodbi, v tovarni OMG se delavci borijo za nov sporazum že od septembra lani.

Delavska sveta obeh tovarn in pokrajinsko tajništvo združenja kovinarskih delavcev so v letaku izrazili zaskrbljenost zaradi nepopustljivosti upraviteljev obeh tovarn z državno udeležbo. Še posebej jih obtožujejo, da nočejo upoštevati sporazuma med delavci in upravo, ki so ga podpisali v tržiški tovarni Ansaldo. V tem podjetju je namreč prav tako kot v obeh goriških tovarnah udeležen državni kapital, in goriški kovinarski delavci so prav ta sporazum vzeli za zgled pri svojih zahtevah.

V letaku zato delavski sveta in sindikat kovinarjev zavračajo trditve uprav obeh podjetij, da zahteve po izboljšanju delovnih pogojev in odpravo razlik v zaslužku po produktivnosti posameznega delavca, zavirale poslovno uspešnost obeh podjetij. Tovarna OMG je namreč edina tovarna v naši pokrajini, kjer se delavske mezde razlikujejo tudi med delavci istih kategorij.

Gospodarstvo naše pokrajine ob splošni krizi italijanske industrije predvsem avtomobilske gotovo ni izjema. Dolgotrajna kriza na pokrajini in goriški občini seveda ne prispevata k razreševanju gospodarskih in zaposlitvenih vprašanj, ki postajajo iz dneva v dan hujši.

Prihodnji četrtek začetek pogajanj o delovni pogodbi gradbenih delavcev

Prvi uspeh gradbenih delavcev v njihovem boju za obnovo pokrajinske delovne pogodbe, ki zadeva 2.500 oseb. Zveza industrijcev je namreč včeraj sporočila, da je pripravljena pričeti pogajanja. Sestanek bo prihodnji četrtek, 2. oktobra na sedežu zveze industrijcev. Enotna sindikalna federacija gradbenih delavcev pričakuje, da ji bodo industrijci tokrat sporočili svoje predloge v zvezi z vprašanji bolezni, nesreč na delu, prevozov, menze, mezd in vajeništva.

Sindikat gradbenih delavcev je pripravljen hitro podpisati dopolnilno pogodbo, ker želi, da bi se gradbena dejavnost, ki ima tako pomembno vlogo v proizvodnji, uspešno nadaljevala ter «povlekla» za seboj tudi druge proizvodne sektorje, ki so sedaj v krizi.

Enotni sindikat ocenjuje, da so se industrijci odločili za pogajanja zaradi uspele stavke in manifestacije v Vidmu za obnovo pogodbe.

Sinoči v Števerjanu občinska seja

Sinoči se je v Števerjanu sestal občinski svet. Imenoval je gradbeno komisijo, komisijo za ugotavljanje škode na kmetijskih zgradbah, imenoval je zastopnike v svet in odbor briške gorske skupnosti in v okrajni odbor družinskih posvetovalnic. Sestavili so nadalje seznam upravičencev do deželnega prispevka. Podrobneje bomo o seji poročali prihodnjič.

Zimski urnik trgovin na drobno

Združenje goriških trgovcev sporoča, da bo v nedeljo, 28. septembra začel veljati zimski urnik poslovanja trgovin na drobno. Isti dan bomo namreč pomaknili tudi kazalce za eno uro nazaj.

Trgovine z jestvinami in zelenjavo bodo odpirali ob 8.30 do 13.00 ure in od 16.00 do 19.00.

Mesnice bodo od ponedeljka do petka odprte od 7.30 do 13.00, ob sobotah in pred celodnevnimi prazniki pa še popoldne od 16.30 do 19.00.

Pekarne bodo začele obratovati ob 7.30 do 12.30 in od 16.00 do 18.30. Svež kruh pa bodo lahko začele prodajati že ob 7. uri.

Mlekarne bodo odprte od 7.30 do 12.30 in od 16.00 do 18.30.

Trgovine z oblačili, industrijskimi izdelki, pohištvom in podobnim blagom bodo odprte ob 8.30 do 12.30 in 15.30 do 19.00.

Knjigarne bodo po novem urniku poslovale od 8.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

Potujoči trgovci bodo morali prav tako spoštovati ta urnik glede na blago, ki ga prodajajo. Izjema velja le za četrtkov sejem, na katerem bodo prodajali od 8.00 do 13.30.

Trgovine z jestvinami in cvetličarne bodo zaprte ob ponedeljkih in ob sredah popoldne, trgovine z mešanim blagom pa bodo ostale zaprte ob ponedeljkih, v primeru trgovin z orodjem pa bo vsak lastnik posebej zbral za prosti dan ponedeljek ali soboto.

Frizerski saloni bodo zaprti ob ponedeljkih, ob sobotah pa bodo nepretrgoma odprti od 8.30 do 17.00. Ob torkih, sredah, četrtkih in petkih pa bodo frizerji delali od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

AVTOPREVOZNIKI ZBORUJEJO DANES

Goriškim avtoprevoznikom se pišejo hudi časi. Kot vsa obmejna trgovina, ki zaradi padca dinarja in drugih jugoslovanskih stabilizacijskih ukrepov prihaja v globoko krizo in verjetno predstavlja znak zatona na lahek način zasluženega denarja, tako tudi avtoprevozniki doživljajo enako krizo, za katero se govori, da bo povzročila odpust 200 delavcev, sto pa jih bodo vpisali v dopolnilno blagajno.

Kategorija je namreč na «stalni skupščini» že nekaj mesecev ter se bo ponovno javno sestala danes, ob 10. uri v prostorih trgovinske zbornice. Na sestanek je povabila tudi predstavnike dežele, prefekta, župana, poslance in druge dejavnike, da bi skupno preučili ukrepe za zavarovanje interesov te številne kategorije, ki praktično ne vozi več po jugoslovanskih cestah. Beseda bo o solidarnosti, ki naj jo naša družba izkaže do te kategorije.

Sestanek stanovalcev

Sindikat stanovanjskih upravičencev bo v ponedeljek, 29.t.m. organiziral v telovadnici Lenassi, zbor vseh stanovalcev, ki jim grozi stanovanjski izgon. Tega zbora naj bi se udeležili predstavniki demokratičnih strank in javnih uprav, skupaj naj bi namreč pregledali možnosti za hitrejše reševanje stanovanjskega vprašanja.

POBUDA MED POBRATENIMA OBČINAMA

Dvodnevno bivanje dijakov iz Pirana v Ogleju

Srečali se bodo s svojimi vrstniki, dijaki nižje srednje šole, ter prespali pri njihovih družinah

Dijaki iz Pirana pridejo danes na dvodnevni obisk k svojim vrstnikom v Ogleju. Med dvodnevnim bivanjem v tem zgodovinskem mestu si bodo ogledali kulturnoumetniške spomenike, s katerimi se ponaša ta kraj. Obisk sodi v okvir tesnih stikov med tema dvema občinama, ki sta si v bistvu sosedi. Loči, ali pa povezuje, kakor kdo hoče, ju samo morje. Občini sta se prejšnje leto pobratili. Ta akt sta oslonili na tradicionalne stike v zgodovini ter na skupni boj proti fašizmu. Kako močno je protifašistična in napredna misel zakoreninjena v prebivalstvu te občine, dokazuje tudi dejstvo, da ima demokratično upravo že vsa povojna leta. Današnje srečanje študentov bo te vezi le še bolj utrdilo.

Program dvodnevnega srečanja predvideva prihod Pirančanov nekaj pred 10. uro ter njihov sprejem pred poslopjem srednje šole. Potem bodo odšli v muzej, kjer je bogata zbirka izkopanin iz rimskih časov. Po skupnem kosilu v poslopju celodnevne šole bodo popoldne sodelovali na slikarskem ex temporu na temo: pejsaž in zgodovina Ogleja. Popoldne in zvečer bosta nastopili domača godba in pa pobratena godba iz Maria Saal iz Avstrije. Dijaki bodo prespali pri svojih sošolcih.

Naslednji dan, v nedeljo, si bodo ogledali oglejsko baziliko, ob 11. uri bodo v šolski telovadnici razstavili slikarska dela, po kosilu pri družinah, kjer bodo mladi Pirančani spali, pa se bodo z oglejskimi dijaki pomerili v košarki. Na povratku domov se bodo ustavili v Gradežu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1980-81

Sezono, ki jo SSG organizira v Gorici skupaj z ZVEZO SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in ZVEZO SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE, bomo začeli v Katoliškem domu, nadaljevali pa jo bomo v gledališču Verdi, ko bo dvorana na razpolago. Vpisovanje abonentov do 16. oktobra na sedežu ZSKD, Ul. Malta 2, tel. 84-495, in na upravi Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18, Tel. 83-177, od 17. do 19. ure. Abonmaji se vpisujejo tudi na sedežih prosvetnih društev včlanjenih v ZSKD in ZSKP. Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma tudi telefonsko do 4. oktobra.

VELJALA BO 2 MILIJARDI DINARJEV

Zaradi ugodnega vodostaja uspešna gradnja HE Solkan

Prvi agregat naj bi začel obratovati v začetku 1982. leta

NOVA GORICA — V novogoriški občini uspešno uresničujejo osimske sporazume. V gradnji so trenutno vsi objekti razen avtocestne povezave Razdrto - Nova Gorica. Med drugim je v gradnji tudi hidroelektrarna Solkan, ki je deloma tudi povezana z Osimom

Zaradi ugodnega vodostaja reke Soče na gradbišču hidroelektrarne rastejo obrisi novega objekta. Tako gradijo pretočni polji z zapornicama, potekajo dela pri prestavitvi ceste, ki povezuje Novo Gorico s Soško dolino, premaknili jo bodo za okoli šest metrov in tako pripravili vse potrebno za morebitni tretji agregat. Veliko dela pa je bilo doslej že opravljenega. Tako so zgradili dovozno pot do gradbišča, objekt, ki bo pozneje služil turizmu in gostinstvu in ki se izredno lepo vključuje v okolico, obnavljali so vodovod Mrzlek, ki napaja Novo Gorico in del Gorice ter finančno sodelovali pri gradnji čistilnih naprav anhovskega Salonita. Prišlo je do vrste dodatnih del, kar je vse skupaj podražilo izgradnjo za okoli 30 odstotkov. Tako naj bi po najnovejših izračunih solkanska hidroelektrarna veljala 2 milijardi din, medtem ko je bila prvotna investicijska vrednost 900 milijonov din.

Doslej so na gradbišču hidroelektrarne izkopali več kot 90.000 kubičnih metrov raznega materiala. Del tega so koristno uporabili pri gradnji nove obvoznice preko Kromberka.

Solkanska hidroelektrarna bo tretja na reki Soči. Obratovati naj bi začela v začetku leta 1982; takrat naj bi stekel prvi agregat, drugi pa proti koncu istega leta. Letno bo hidroelektrarna dajala 120 milijonov kilovatnih ur električne energije. Bo avtomatizirana. Še posebej pomembna bo zato, ker bo direktno vključena v 110 kilovoltno mrežo in bo predstavljala glavni vir in rezervo za goriško območje.

Z zajezitvijo Soče bo nastalo jezero, ki bo dolgo okoli 10 km. Zaradi majhnega nihanja, največ do 1,5 metra, pa bo primerno za razvijanje vodnih športov. V spodnjem delu se bo reka Soča povišala za okoli 20 metrov.

J. A.

Pobratenje Nove Gorice z občino Korčula

Novogoriška občina naj bi se v prihodnje pobratila z občino Korčula. Tako bi dosedanjim pobratenjem z Aleksandrovcem, Otočcem in San Vendemianom dodali še četrto.

Predlog za pobratenje je dal domicilni odbor I. prekomorske brigade. Leta 1943 in 1944 je namreč na otoku Korčuli padlo 350 borcev I. in III. prekomorske brigade in artilerijske skupine. Prav s pobratenjem pa naj bi nadaljevali prijateljstvo in sodelovanje, ki je bilo stkano v NOB. Obe občini naj bi sodelovali na najrazličnejših področjih, prve stike pa bodo navezali že v letošnjem letu. Listino o pobratenju pa naj bi podpisali šele potem, ko bo sodelovanje zaživelo v pravem pomenu besede.

J. A.

Številne lažje prometne nesreče

V goriško bolnišnico so včeraj sprejeli na zdravljenje večje število ponesrečencev v prometnih nesrečah. Najhujša nesreča se je pripetila ob dveh ponoči, voznik pa je imel srečo, ker je iz povsem razbitega avtomobila prišel tako rekoč s celo kožo. Nesreča se je pripetila v Ul. Cordaioli, voznik pa se imenuje Franco Cossu iz hiše št. 55 v isti ulici. Iz neznanih vzrokov je Cossu na levem ovinku zapeljal s ceste naravnost v platano. Udaril se je v glavo, vendar ni izgubil zavesti. Razbil si je nekaj zob in ranil po obrazu. V bolnišnici se bo zdravil 15 dni.

Prometna nesreča v Ul. San Michele, ki se je pripetila včeraj, je imela za posledico poškodbe na avtomobilih. Voznika, 40-letni Gino Zanier iz Ul. Montenero 39 in 22-letni Massimo Vaglio iz Vareseja, ki sta opravljala vsak svoje vozilo, pa se nista poškodovala.

Na tržaški cesti se je z malim kamionom zaletel Novogoričan, 54-letni Karel Sanabor. Pri trčenju v neki avtomobil si je prizadejal rane, ozdravljive v treh dneh.

V cestni nesreči se je rahlo poškodovala 23-letna Sabina Štekar iz Jugoslavije, okrevala bo v petih dneh.

V prometni nesreči se je udarila v glavo 38-letna Maria Luisa Serrante iz Ul. Battistig; pridržali so jo v bolnišnici, okrevala bo v osmih dneh.

Maratonska pogajanja o večinah na občini in pokrajini

KPI obsoja ravnanje KD in PSI v občinskem svetu v Krminu

Nadaljuje se maratonsko pogajanje za sestavo večine v občini Gorica in na pokrajini.

Včeraj pozno zvečer so se sestala tajništva pokrajinskih strank, ponovno in kdo ve kolikokrat že od pričetka poletja dalje, da bi se «dokončno» dogovorila. Javnost želi, da bi napravila konec pogajanjem, toda kdo more z gotovostjo povedati, da je dogovor pred vrati. In kdo more jamčiti, da je «zadnja vest» resnično avtentična in tudi zares zadnja. Preveč jih kroži po najrazličnejših tajništvih strank in še več po cestah in javnih lokalih, da bi lahko rekli, tako je in nič drugače.

Medtem je krminska sekcija KPI seznanila javnost «z neodgovorno dejavnostjo» KD in PSI v krminskem občinskem svetu, kjer sta stranki prekinili sejo občinskega sveta sklicano na osnovi zahteve svetovalcev KPI, da bi preverili možnosti za sporazum. Po sodbi KPI bi morali KD in PSI sprejeti ostavko socialističnega svetovalca Zara ter na njegovo mesto še na isti seji izvoliti naslednika, tako da bi na isti seji izvolili župana in odbornike. KD in PSI sta ravnali drugače: prekinili sta sejo ter izvolitev župana in odbora preložili na prihodnjo sejo. Na takšen način se občina ni mogla vključiti v pogajanja za razplet krize v Tec Friuli, in to v trenutku, ko bi bila navzočnost občine najbolj potrebna.

Opozorilo lastnikom turističnih sob

Goriška pokrajinska turistična ustanova opozarja vse tiste, ki oddajajo sobe turistom, naj se oglajo v njenih uradih v Ul. Mazzini 20 in naj prijavijo cene, ki jih nameravajo uvesti prihodnje leto. Nove cene morajo zainteresirani prijaviti najkasneje do 30. septembra na posebnih formularjih, ki jih bodo dobili v uradih turistične ustanove.

Razstave

V galeriji Il Torchio bo danes ob 18.30 otvoritev razstave hrvaškega naivca Osleca Piraca. Razstava bo odprta do 10. oktobra.

Razna obvestila

Prosvetno društvo Sovodnje vabi domača dekleta in žene, naj pomagajo pri urejanju domačega kulturnega doma, in sicer vsak večer od 20. do 22. ure.

Plavalni bazen na Rojcah bo odprt po naslednjem urniku: ob delavnikih od 19.30 do 21. ure, ob nedeljah zaprt.

Slovensko deželno gospodarsko združenje, pokrajinski odbor - Gorica sporoča da so na uradu SDGZ na razpolago vabila za gospodarski praznik, ki bo danes v domu Andreja Budala v Štandrežu.

Slovensko planinsko društvo Gorica obvešča, da bodo v petek, 3. okt., pričeli z rekreacijsko telovadbo za odrasle v telovadnici kulturno - športnega središča.

Izleti

Prosvetno društvo «Oton Župančič» iz Štandreža priredi v nedeljo, 5. oktobra, avtobusni izlet v Kumrovec, Gornjo Stubico, Trakoščan, Laško in Celje. Vpisujejo do oddaje razpoložljivih mest Diego Marvin, Marta Zorn in Milovan Lutman.

Prireditve

Na pobudo Kluba za umetnostno kotalkanje iz Nove Gorice bo na kotalkališču v Novi Gorici jutri, 28. septembra, ob 18. uri (po jugoslovanskem času), kotalkarska revija, na kateri nastopajo člani prosvetno - športnega društva «Vipava» s Peči in novogoriški kotalkarji.

V priredbi prosvetnega društva «Skala» v Gabrjah bo na društvenem sedežu na trgu v Gabrjah danes ob 20. uri tekmovanje v briškoli z bogatimi nagradami.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «I cavalieri dalle lunghe ombre». D. Carradine in J. Keach. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «L'impero colpisce ancora». M. Hamill in C. Viser. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Il piccolo grande uomo». D. Hoffman. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «La spada nella roccia».
PRINCIPE 18.00—22.00 «I due super piedi quasi piatti».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 «Inšpektor v akciji». Ameriški film.
22.00 «Zbogom Emanuela». Francoski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Most na reki Kwai». Ameriški film.
22.00 «Kaj ležiš povej kaj». Angleški film.
DESKLE 16.00 «Nora vojna bratov Marx». Ameriški film.
19.30 «Ameriška vročica». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Nicolò, Ul. 1. maggio, tel. 73-328.

Z ekskurzijo v Benečijo danes konec slavističnega zborovanja v Novi Gorici

Danes se z ekskurzijo v Benečijo zaključi tridnevno slavistično zborovanje v Novi Gorici, ki je bilo posvečeno 200-letnici rojstva Jerneja Kopitarja in 90-letnici rojstva Franceta Bevka.

Kot smo že poročali, je v četrtek zjutraj v dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici tekla beseda o Kopitarjevem pomenu v slavistiki in o njegovem sporu s Prešernom, sami uvodni referati na omenjeno temo dokazujejo, da si slovenski slavisti ponovno postavljajo vprašanje o Kopitarjevem pomenu in skušajo osvetliti njegovo delo tudi izven črno-belega polja, kjer je Kopitar igral preprosto vlogo krivičnega in «hudobnega» Prešernovega nasprotnika.

Popoldanski del srečanja je bil v četrtek razdeljen v dve skupini in sicer v skupino, kjer so razpravljali o literarnih vprašanjih in v skupino, kjer so nastopili jezikoslovci. Sledili smo delu v skupini, v kateri so obravnavali nekatera literarna vprašanja, zdelo pa se nam je zanimivo predvsem tisto poglavje, ko so Ivo Zrimšek, Mihael Glavan in Silvo Fatur razmišljali o jezikovni vzgoji v šolah in pouku književnosti. Slišali smo precej problemskih jeder, ki dokazujejo, kako težko je včasih najti pravo pot, da učencem in dijakom približamo književnost in jim pomagamo k boljšemu znanju knjižne slovenščine.

Včeraj je bilo zborovanje posvečeno predvsem otroški in mladinski literaturi in temu, kako približati otroka književnosti, skratka, kako doseči, da bo branje resnično vzgojno in da bodo otroci vzljubili knjigo. Tako smo lahko poslušali referate o študiju mladinske književnosti, o literarno estetski vzgoji v predbralnem obdobju, o vlogi pravljice v prvih razredih osnovnih šol, o Levstikovi otroški pesmi, o otroški slovstveni folklori itd.

Omenjene teme so referenti v marsikaterem primeru obravnavali v luči prakse in upoštevali tudi vsakdanje težave in izkušnje, ki jih učitelj ima pri opravljanju svojega dela. Ob omenjenih temah moramo zabeležiti tudi poseg prof. Zore Tavčar o vlogi knjige med mladimi na Goriškem in Tržaškem. Referentka je osvetlila neveselo dejstvo, da pri nas v zamejstvu mladi premalo berejo, knjiga pa ima v višjih razredih manjšo vlogo kot v nižjih. To pomeni, da na primer osnovnošolci večkrat vzamejo v roke knjigo kot pa srednješolci ali višješolci. Svoja izvajanja je Tavčarjeva podprla tudi s statistikami knjig, ki jih pri nas prodajo. Skromnim bralnim navadam naše mladine je referentka dodala še problem italijanskega vpliva, saj pri nas mladi več berejo italijanske knjige, revije in časopise, kot pa slovenske. Obe dejstvi imata seveda kvarne posledice tako za jezikovno in literarno kulturo kot tudi za narodno zavest slovenske mladine

Zvečer so si udeleženci slavističnega zborovanja ogledali predstavo PDG Dogodek v mestu Gogi Slavka Gruma, skupina pa je poslušala koncert v dvorcu Zemono. Danes gredo slavisti na ekskurzijo v Beneško Slovenijo, med potjo si bodo ogledali tudi gradbišče kulturnega doma v Gorici.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Milka Mikluša daruje Karlo Sošol iz Pevme 15.000 lir za PŠD Naš prapor iz Pevme.

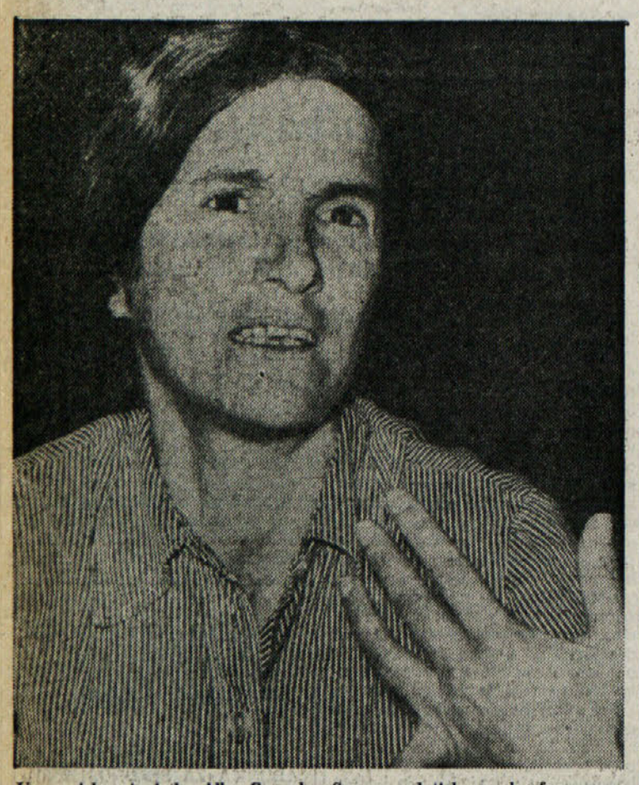

Urugvajska pianistka Alba Gonzales Souza med tiskovno konferenco v Parizu, potem ko je prišla iz urugvajskih zaporov (Foto AP)

PONOVNO O HUDIH POSLEDICAH CIGARETNEGA TOBAKA

ČE NAJ NEKDO ŽE SPLOH KADI NAJ VSAJ ZAČNE ČIM POZNEJE

Kajenje povzroča celo vrsto motenj in bolezni - Najhujše okvare nastanejo ob zgodnjem začetku kajenja, ko se organizem še razvija - Odpovedati se moremo

V teh dneh in sicer od 22. do jutri, 28. septembra imajo v Sloveniji «teden boja proti kajenju», torej akcijo, ki jo vodi Rdeči križ in katere namen je, omejiti kajenje, ki je prav gotovo ena hudo škodljivih razvad. O škodljivosti kajenja, predvsem kajenja cigaret, smo že veliko krat pisali. O tej temi je za cele knjižnice strokovnega čtiva. In vendar je kadilcev vedno več in tudi poprečna poraba na prebivalca ali če hočemo na kadilca je iz leta v leto večja. Kljub temu v zdravstvenih krogih ne odnehajo in skušajo vplivati na kadilce in potencialne kadilce na vse načine, seveda še najbolj s prepričljivimi in seveda tehtnimi podatki, v upanju, da če ne bodo odvrnili od kajenja že «zastrupljene» kadilce, bodo vsaj mladim preprečili, da se predajo tej škodljivi razvadi. Glede škodljivosti kajenja bo menda dovolj navesti nekatere zdravstvene ugotovitve:

Vse zadevne klinične in epidemiološke študije zadnjih dvajsetih letih, podprte z najnadrobnejšimi laboratorijskimi raziskavami, so jasno in neizpodbitno dokazale, da kajenje tako hudo škoduje človekovemu zdravju, da je treba na vsak način najti sredstva in način, kako ga zavreti in morda celo ustaviti. Pokazalo se je, da igra kajenje cigaret glavno vlogo pri nastanku mnogih bolezni. Najpomembnejše so ishemične srčne bolezni s posledičnim srčnim infarktom, nadalje rak na pljučih, kronični bronhitis in, končno, pljučni enfizem. Gre, kot vidimo, za vrsto bolezni in okvar, s katerimi se ni šaliti. In to še ni vse.

Nikotin sčasoma poškoduje predvsem srce, ožilje krvnega obtoka in s tem moti prekrvavitev organov. Ena izmed posledic kajenja cigaret je tudi posebna angina pektoris. Tipična bolezen hudih kadilcev cigaret pa je tudi tako imenovana Bürgerjeva bolezen, pri kateri — zaradi kronično motene prekrvavitve — začno gangrenozno razpadati prsti. In tudi to še ni vse, kajenje več ali manj draži tudi želodec in črevesje z vsemi ustreznimi posledicami, nadalje slabi vid in moti delovanje splonih žlez, to se pravi zmanjšuje spolno potentnost. Končno, kajenje cigaret moti delovanje ščitne žleze in hipofize.

Potem ko so medicinski strokovnjaki vzeli v poštev vse posledice kajenja, so prišli do nadaljnje ugotovitve, da namreč, «človeka omamlja in zasužnjuje, mu zmanjšuje splošno zmogljivost, onemogoča kakršnokoli večjo športno sposobnost».

Poleg zgoraj navedenih bolezni, ki so pravzaprav med glavnimi vzroki smrtnosti v naši dobi, kajenje cigaret povzroča še mnoge druge nesposobnosti za delo, in sicer zaradi pljučnih in srčnih bolezni, s čimer še povečuje umrljivost in nezmožnost ali nesposobnost za delo.

Škodljive posledice kajenja cigaret pa so, seveda, odvisne tudi od dobe kajenja. Samo ob sebi se razume, da te zle posledice ne bodo tako hude, če se je nekdo lotil kajenja že v mladih letih, celo v pubertetni dobi, je samo ob sebi razumljivo, da bodo poškodbe, da bodo okvare na organih še hujše, ker je tedaj organizem še v razvoju. Zato so v zdravstvenih krogih glede tega zelo pozorni in upravičeno vztrajajo pri tem, da je nujno potrebno ukreniti vse, da se prepreči kajenje med mladimi, med doraščajočo mladino. Ker je utopično misliti, da bi povsem preprečili kajenje pri mladini, je dolžnost staršev in vzgojiteljev, pa tudi družbe, da na mladino vpliva tako, da mladi človek prižge prvo cigareto čim pozneje.

Še in še bi lahko govorili o tej razvadi, ki povzroča veliko zla. Ustavili smo se pri tem, ker menimo, da bi mogel razmislek o navedenem marsikoga prepričati, da je kajenje razvada, ki se ji moramo odpovedati. Ko so v ZDA pred kakimi 15 leti objavili konkretne podatke o hudih posledicah kajenja, se je odpovedalo cigareti nič manj kot 18 milijonov kadilcev. Mnogi izmed teh so se ponovno vrnili v vrste kadilcev, ker da niso mogli zdržati. In vendar je več milijonov ljudi vztrajalo pri odpovedi in zdržalo, ter se cigareti dokončno odpovedalo. Ko so pozneje napravili anketo med temi ljudmi, so ugotovili, da je bilo zadovoljstvo teh ljudi neprimerno večje kot bi bil užitek cigarete, kajenja.

Zaščiteni gozdovi ob spomenikih NOB

IDRIJA — Z odlokom skupščine Idrija nameravajo zaščititi gozdove ob pomembnih spomenikih NOB v tej občini. Sem štejejo gozdna območja partizanskih bolnišnic «Pavle» in «Franje», partizanske tiskarne «Slovenija» in okolico spomeniške plošče narodnega heroja Janka Premrla - Vojka ob Idrijci.

Poleg tega so določili pet gozdov ki naj postanejo trajni naravni rezervati in bodo služili zlasti raziskovalni dejavnosti. TOZD Gozdarstvo Idrija bo moralo pri vzdrževanju teh gozdov upoštevati navodila biotehnične fakultete in republiškega instituta za gozdno in lesno gospodarstvo.

Določili so tudi varovalne gozdove ob bregovih Idrijce, Belce in Kanomljice, ki na strmih pobočjih preprečujejo izpiranje in krušenje zemljišča. Gre za območja, ki so polna naravnih lepot in ki bi jih z nepravilnim izkoriščanjem gozdov močno prizadeli.

Jedkanice in risbe Carla Carraja v Zagrebu

ZAGREB — V okviru vedno plodnejših kulturnih izmenjav med Jugoslavijo in Italijo so predvčerajšnjim odprli v Zagrebu retrospektivno razstavo del enega najbolj znanih italijanskih mojstrov likovne umetnosti Carla Carraja, ki ga smatrajo za enega izmed ustanoviteljev in pomembnih predstavnikov futurizma ne le v Italiji, pač pa v svetovnih merilih. Odprtja razstave se je udeležilo veliko osebnosti iz javnega in kulturnega življenja Hrvaške in tudi iz Italije. Med drugimi je bil tu navzoč tudi italijanski generalni konzul v Zagrebu Claudio Bay Rossi. Na odprtje razstave je prišlo tudi nekaj znanih galeristov iz Milana in Rima.

Na razstavi velikansko Carrajevo umetniško ustvarjalnost zastopa s 160 risb in jedkanic. Na uradnem odprtju razstave je bilo življenje velikega umetnika prikazano številnemu občinstvu. Carlo Carrà, ki se je rodil leta 1881 v Quargnentu v pokrajini Alessandria, je leta 1916 skupno z drugim velikanom italijanske umetnosti Giorgiom de Chiricom ustanovil tako imenovano metafizično slikarstvo. Pozneje je Carrà deloval v okviru skupine «valori plastici» in se bližal tako imenovani ter razvijal svojo osebno umetnost, v kateri so prihajale vedno bolj do veljave barve in oblike. V priložnostnih govorih je bilo podčrtano, da tovrstne pobude koristijo vedno bolj pogostim izmenjavam kulturnih dobrin med Italijo in Jugoslavijo. Po zaključku razstave v Zagrebu bodo Carràjeva dela razstavili še v Ljubljani, na Reki in v Beogradu.

E. Opassi

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Iraško-iranska vojna potiska navzgor zlato dolar in funt - Navzdol pa rine japonski jen

Iraško - iranska vojna je močno odjeknila tudi na valutnih tržiščih ter povzročila, kot je sicer običajno ob takih prilikah, podražitev plemenitih kovin, najbolj, seveda, zlata. Ker pa gre tokrat za vojno v strateško zelo važnem predelu, kjer so ležišča skoraj polovice vsega petroleja na Zemlji, so se istočasno s podražitvijo zlata okrepile energetsko neodvisne valute, padle pa so valute držav, ki uvažajo nafto pretežno iz Perzijskega zaliva. Tako sta se okrepila dolar in funt, padel pa je japonski jen.

Zlato je spet poskočilo in sicer za okroglo 45 dolarjev v primeri s prejšnjim tednom. Še v petek je stala unča zlata 674 dolarjev, v ponedeljek so zaključili kupčije v Hong Kongu (ob 9. uri) pri ceni 706 dolarjev. Še isti dan je cena zlata poskočila na 718 dolarjev. Naslednje dni se je cena zlata sukala med 705 in 715 dolarji za unčo, v Milanu pa so prodajali zlato po 19.500—20.000 lir za gram.

Tako se je zlato podražilo v zadnjih treh tednih za 100 dolarjev, kar je v glavnem posledica vojne na Srednjem vzhodu. Omeniti je treba, da so države Srednjega vzhoda v dveh tednih pred vojno pokupile na zapadnih tržiščih nad 100 ton zlata, od tega pa samo Irak 75 ton. Za to dr žavo je sedaj jasno, da je pripravljala napad na Iran ter se pri tem okoristila z znatnim preventivnim nakupom zlata.

Glede bližnje bodočnosti so napovedi za zlato kaj težavne. Veliko bo odvisno od poteka srednjevzhodne vojne, zlasti od morebitne zapore Hormuške ožine. Tudi nezadržno manjša projzvodnja petroleja v Iraku in Iranu bo vplivala na podražitev «črnega zlata», ki neposredno pogojuje tudi ceno rumenega zlata. Za konec leta je sicer že običajno, da se plemenite kovine podražijo, zato bi bilo tudi možno, da se cena zlata še to leto vzdigne na 800-900 dolarjev za unčo, kar pa ne bi bila njegova realna cena. Če upoštevamo že staro načelo, da se da z eno unčo zlata kupiti 20 sodčkov petroleja, bi znašala «energetska» cena zlata še vedno okrog 640 dolarjev za unčo ali 16.600 lir za gram.

Tudi srebro se je podražilo in sicer od 21 na 23,5 dolarja za unčo. Gram platine stane te dni okrog 20.000 lir prej (19.000 lir).

Med valutami je ostal na trdni podlagi ameriški dolar, ki je poskočil od 848 na 860 lir, kar predstavlja poldrugi odstotek. Še večje je bilo ovrednotenje dolarja nasproti jenu (212—218 jenov za dolar). V Frankfurtu stane dolar 1,8 marke, v Zuerichu 1,66 franka. Najbolj je dolar poskočil v ponedeljek, ko so se razširile vesti o osvoboditvi ameriških talcev v Iranu. Ko je bilo jasno, da to ne odgovarja resnici, je dolar sicer nekoliko padel, ostal pa je na dostojni višini.

Britanski funt je zlezel te dni na 2060 lir ali 2,41 dolarja. Tudi v tem primeru gre za energetsko neodvisno državo.

Japonski jen je padel za tri odstotke, ker je Japonska že običajno zelo občutljiva na energetska vprašanja.

Italijanska lira je padla za pol odstotka nasproti vsem trdnim valutam, v srednjeevropskih državah pa kotirajo liro še slabše.

(srs)

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 26. 9.	Celovec 25. 9.	Zürich 25. 9.	Beograd 26. 9.
Ameriški dolar	845.—	12,60	1,66	27,09
Kanadski dolar	715.—	10,80	1,43	22,86
Nemška marka	470.—	698.—	92.—	1503,79
Holandski florint	432.—	641,50	84,60	1379,08
Belgijski frank	28,50	43,10	5,75	91,78
Danska krona	150.—	223,50	29,90	484,42
Švedska krona	203.—	300,50	40,10	649,69
Norveška krona	173.—	257,50	34,40	557,74
Francoski frank	200.—	298,90	39,90	646,32
Italijanska lira	—	1,46	1,85	3,16
Angleški funt	2020.—	30,31	3,99	65,19
Irski funt	1730.—	—	—	—
Švicarski frank	512.—	764,50	—	1640,99
Avstrijski šiling	66.—	—	12,99	212,28
Japonski jen	3,80	5,70	0,785	12,21
Avstralski dolar	950.—	—	—	31,05
Španska peseta	11.—	16,90	2,28	36,15
Portugalski eskudo	16.—	22.—	3,40	—
Jug. dinar · mali	27.—	39.—	5,80	—
· veliki	27.—	39.—	5,80	—
Grška drahma	19.—	24,50	—	60,41

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 26. 9. 80

Sovjetski rubelj	220.—
Poljski zlot	6.—
Češka krona	31.—
Madžarski forint	24.—
Romunski lej	25,5
Bolgarski lev	310.—
Turška lira	9.—

DRAGOCENE KOVINE

25. 9. 80	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	19.300	19.500
ZLATO		
London (unča)	694 dol.	696
SREBRO		
Milan (kg)	592.600	606.400
PLATINA		
Milan (g)	19.500	19.800

ŠE O LETOŠNJEM TEKMOVANJU PEVSKIH ZBOROV V GORICI

LETOS SO SE DOBRO OBNESLI JUGOSLOVANSKI PEVSKI ZBORI

Na tekmovanju v ljudskih pesmih so odnesli najvišja mesta - Splošna letošnja raven razmeroma visoka - Nekateri zbori so imeli tudi dobro izbran spored

V nadaljevanju poročila s tekmovanja pevskih zborov «C. A. Seghizzi» v Gorici naj navedemo še zelo uspela nastopa dveh glasovno dobrih in interpretacijsko zaznavnejših ženskih zborov, ki sta sledila prvonagrajenemu beograjskemu zboru Collegium musicum. To sta bolgarski zbor Kristina Morfova iz Sofije, ki je zasedel drugo in ženski del turritanskega polifonskega zbora iz sardinskega mesta Porto Torres, ki so ga uvrstili na tretje mesto. Vsekakor je bil zadnji glasovno nekoliko bolj zlit in v celoti ubranejši in v svojih interpretacijah muzikalno izpovednejši ter odzivnejši.

Tudi na tekmovanju v ljudskih pesmih smo slišali nekaj zelo dobrih poustvaritev, ki so celotno pevsko manifestacijo podprla v enem kvalitetnem poprečju. Najvišja mesta so dosegli tudi na tem področju jugoslovanski pevski zbori. Med mešanimi akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, med ženskimi Collegium musicum iz Beograda in med moškimi zbori Srečko Kosovel iz Ajdovščine, ki je sicer prejel drugo nagrado, vendar prve niso podelili. Kljub dobro izbranemu sporedu in uspehu prvega zbora pa nas je le presenetilo nepričakovano visoko število točk, kar pa glede na izvedbo samo ni moglo docela prepričati, čeprav bi upoštevali tudi zahtevnost izvajanih del.

Izredno učinkovit je bil beograjski ženski zbor tudi pri izvajanju ljudskih pesmi. Še dolgo nam bodo ostale v spominu v vsej glasovni ubranosti plastično interpretirane Vitolade R. Petrovića in v močni izpovednosti izoblikovana Čaće moj I. Matetića-Ronjgova, ki je v poslušalcih po svoji nenavadno predirljivi odzivnosti vzbudila globok vtis. Mislim, da sodi tokratna interpretacija — po Šuligojevi s Trboveljskim slavčkom, ki je še noben zbor ni dosegel po tako pristnem in spontanem občutju kakor otroci tistih nemirnih dni in težkih časov — med najlepše, kar smo jih slišali v zadnjih tridesetih letih.

Drugo mesto so dodelili polifonskemu turritanskemu zboru iz Porto Torresa, ki jo je zaradi svojih pevskih že pri polifonskem petju opisanih odlik, zasluženo prejel; ob bolje izbranem sporedu prirejenih pesmi bi se gotovo dvignila tudi njegova izvajalska teža.

Tretje mesto je zasedel madžarski mešani zbor Budapesti Bartók iz Budimpešte, ki je, za razliko v polifonskem petju, pokazal na področju ljudske pesmi mnogo večjo glasovno zlitost in uravnoteženost celotnega ansambla in tudi v interpretativnem pogledu je bil prodornejši. Sledil mu je akademski zbor iz Gdanska, za njim pa zbor Giuseppe Peresson iz Arta Terme in nato Vox Julia iz Ronk; omeniti ju moramo, ker sodita poleg zbora E. Grion iz Tržiča med boljše zbore v Furlaniji-Julijski krajini.

Omenili smo že, da sta nastopila samo dva moška zbora in da prvega mesta zaradi nedosežene potrebne izvajalske kvalitete žirija ni dodelila prve nagrade.

Drugo, kakor smo že rekli, je zasedel moški zbor iz Ajdovščine, tretje pa moški zbor E. Grion iz Tržiča.

Za beograjskim Collegium musicum sledi po oceni žirije na drugo mesto ženski zbor Kristina Morfova iz Sofije, na tretje pa ženski del mešanega zbora Budapesti Bartók iz Budimpešte.

Če bi hoteli oceniti celoten uspeh mednarodnega zborovskega tekmovanja v Gorici v letošnjem letu, lahko rečemo, da je splošna, poprečna raven pevskih zborov bila na dostojni ravni, da je bilo med zbori nekaj zelo dobrih, da je bilo tudi nekaj izbrano sestavljenih sporedov bodisi v polifonskem petju bodisi pri ljudskih pesmih, da so zlasti jugoslovanski zbori — po nekajletni odsotnosti najboljših zborov — pristavili celotnemu uspehu svoj najboljši delež, lahko ugotovimo izreden napredek italijanskih pevskih zborov in solidno delo nekaterih manjših zborov v Furlaniji-Julijski krajini. Poleg tega naj omenimo še dobro organizacijo in gladek potek tekmovanja.

Pomembne zasluge gredo organizatorju — zboru «C. A. Seghizzi» — tudi za vsakoletno srečanje pevovodij in glasbenih strokovnjakov, ki obravnavajo vprašanja zborovskega petja in ustvarjanja. Tako so obravnavali letos razvoj zborovske glasbe v XIX. stoletju, ki je bilo zanimivo z raznih vidikov, s katerih so osvetljevali posamezni dobri poznavalci te glasbene zvrsti v preteklem stoletju. Med temi je bila tudi jedrnato prikazana podoba stanja in zborovske ustvarjalnosti na Slovenskem, ki jo je podal prof. Pavel Šivic iz Ljubljane. Od predavatelja, ki je govoril o zborovski dejavnosti v Trstu, pa bi pričakovali vsaj bežne omembe o sorazmerno živahnem zborovskem prizadevanju med Slovenci v Trstu v drugi polovici prejšnjega stoletja.

Kar zadeva odmerjen čas, mislim, da je bilo preveč predolgih predavanj, saj je na koncu nastala precejšnja zadrega in mislim, da bi bilo koristno preiti h konciznosti prejšnjih let, ko je srečanje vodil še prof. Vito Levi in ki je ob koncu vsakega predavanja znal tudi na izvrsten način izluščiti glavne misli in poudariti morebitne nove izsledke, zanimivosti ter pomembnosti.

IVAN SILIČ

HVALEVREDNA POBUDA IN AKCIJA

Slovenska papirna industrija izrabi letno okoli 200.000 ton starega papirja, kljub temu pa ga mora uvoziti še 70.000 ton.

Prav sedaj pa po Sloveniji poteka akcija zbiranja starega papirja in tekstilnih odpadkov, v katero je vključenih nad 8 tisoč aktivistov Rdečega križa v šolah in krajevnih skupnostih.

Po podatkih republiškega odbora Rdečega križa so aktivisti in podjetja vrnili slovenski industriji leta 1978 kar 38 odstotkov papirnih odpadkov, medtem ko jih bodo letos že 42 odstotkov, za leto 1985 pa načrtujejo kar 50 odstotkov.

Poraba papirja v Sloveniji narašča iz leta v leto in znaša že povprečno letno 90 kg na prebivalca.

Rdeči križ Slovenije je letos pripravil že trinajst solidarnostnih akcij zbiranja oblačil, obutve in posteljnine. V teh akcijah je sodelovalo nad 10.000 občanov, od tega 6.000 šolarjev. Zbrali so 300.000 kilogramov blaga, kar je za 100 tisoč kg več kot lani.

Vse te akcije Rdečega križa krepijo duh solidarnosti, zraven pa še pripomorejo k stabilizaciji gospodarstva in ne nazadnje k varstvu okolja, narave in zdravja.

L. O.

V idrijski občini bodo gradili 1 večjo in 3 manjše hidrocentrale

IDRIJA — Na območju idrijske občine delujejo tri manjše hidroelektrarne — v Idriji, na Marofu in v Spodnji Idriji — ki niso velike, vendar pa pomembno prispevajo k dobavi električne energije v tej občini.

Lani so v idrijski obči ' porabili skoraj 43 milijonov kilovatnih ur električne energije od tega tovarna elektrotermičnih aparatov ETA v Cerknem kar 17,5 milijona kilovatnih ur.

Ker želijo v idrijski občini premostiti elektroenergetsko stisko, nameravajo v prihodnjih letih zgraditi še eno večjo in tri manjše hidroelektrarne. Največji predvideni objekt v sklopu hidroelektrarn v idrijski občini je vsekakor hidroelektrarna Trebuša na Idrijci. Zanjo so izdelali že nekatere načrte, vendar ostaja še vedno idejni projekt, ker morajo še rešiti številne probleme.

Predvidevajo gradnjo manjše elektrarne na potoku Zapoška blizu Cerkna, ki naj bi zadoščala potrebam ETE, obratovati pa naj bi začela že konec prihodnjega leta.

V prihodnjih štirih letih naj bi zgradili tudi manjši hidroelektrarni Mrzla rupa in Ovčjak v Kanomlji, za kateri bo izdelala vso potrebno dokumentacijo razvojna služba elektroenergetskih podjetij Slovenije.

Hidroelektrarno Pečnik v Spodnji Idriji sedaj obnavljajo in bo konec prihodnjega leta spet pognala svoje turbine, ta elektrika pa bo zadostovala za celotno območje Spodnje Idrije.

Investicije za predvideno gradnjo vseh elektrarn še niso ocenjene, vsekakor pa jih bodo vnesli v družbeni načrt razvoja idrijske občine.

J. O.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 Poletni maraton
13.30 DNEVNIK
15.00 Catania: Gimnastika
17.00 Sam in Sally — TV film Laura
18.10 Burna leta kinematografije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 «La frontiera del drago» — 12. epizoda
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Mednarodno tekmovanje v lahki glasbi
22.45 Correggio v Parmi Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Jerry Lewis show — risanke
13.50 Barva cvetov — dok. oddaja
17.00 S. Mondaini in R. Vianello «(Di nuovo) Tante scuse», glasbena oddaja
18.05 Dečki z otokov — TV film
18.30 Harold Lloyd show — 24. epizoda
18.55 Izžrebanje loterije
19.00 DNEVNIK 2 — Dribbling
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Osvajanje Divjega zahoda — nova serija družine Macahan: Hillary
22.15 Vse na prodaj — film Andrzeja Wajde Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.30 20.35 in 22.55 Gianni in Pinotto
19.35 Pregled programov
20.05 Tedenska rubrika
20.40 Večer z Guyem De Maupassantom
21.40 Te deum v poklon Janeza Pavla II.
22.25 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.00 Poročila
9.05 Colargol, lutkovna serija
9.15 Minigodci v glasbeni deželi
9.30 Zbis: O čudovitem povodcu, 2. del
9.45 Tehtnica za natančno tehtanje
10.15 Poletavček
10.45 H. Fallada: Človek hoče navzgor, TV nadalj.
11.45 Slovenski pomorščaki v boju za osvoboditev
12.55 Poročila
16.15 Oliver Twist, ameriški mladinski film
17.45 Poročila
17.50 Nogomet: Jugoslavija — Danska
19.55 Naš kraj
20.10 Zlata ptica
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK
21.00 Srečanja, 2. oddaja
22.35 Levoroki revolveraš, ameriški film
24.05 Lipica
24.30 TV kažipot
24.40 Poročila

Koper

16.05 Košarka: Evropsko prvenstvo za ženske
17.50 Nogomet: Jugoslavija — Danska, za svetovno prvenstvo
19.45 Stičišče
20.00 Dve minuti in Risanke
20.10 Odprta meja
20.30 «L'ultimo urrà» — film
22.00 TV DNEVNIK
22.15 Pregled programov za prihodnji teden
22.25 «Catherine un solo impossibile amore» — film

Zagreb

19.45 Zabava za vso družino
21.00 Dvoboj, ameriški film

ŠVICA

19.00 Neznana tarča — TV film
21.45 «Quel fenomeno di mio figlio» — film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Potovanje v Ameriko; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Radijski koncert; 11.05 Jugoslovanska lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 «Näs anu zuträ - danes in jutri»; 12.30 Melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popoldan; 16.00 Iz filmskega sveta; 16.30 Poslušali boste; 16.50 Deset minut z orkestrom; 17.10 Klasični album: Skladbe za solistični klavir; 18.00 «Strel skozi okno», kriminalka; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.45 Vera in naš čas.

KOPER
(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 10.00 Z nami je...; 10.15 15 min. s skupino The New Seekers; 10.40 Mozaik; 11.03 Glasba; 11.32 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 Slovenski ansambli; 15.33 Glasba; 15.45 Z nami je...; 16.00 Poslušam, poslušaš; 17.00 Glasovi in zvoki; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz...; 18.32 20.30 Glasbeni weekend.

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji blok; 7.37 Kinospored; 14.00 Pregled dogodkov; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 14.40 Zapojmo in zaigrajmo; 15.00 Moja generacija; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Radijski izletnik; 17.15 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.25 Glasbeni program; 9.00 Weekend; 10.03 Glasbena oddaja z Mino; 12.03 Prostor za smeh; 12.30 Kdo, kako, kje, kdaj?! 13.30 Iz rocka v rock; 14.30 Tudi mi smo; 15.30 Z obale na obalo; 17.00 Jazz; 17.25 Objektiv Evropa; 18.15 Globetrotter; 20.00 Zdravstvena oddaja.

LJUBLJANA

7.00 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Pionirski tednik; 10.05 11.00 Z radiom na poti; 10.40 Turistični napotki; 11.05 Sobotna matineja; 12.05 Zapojmo pesem; 12.40 Zapojte z nami; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Domači napevi; 14.00 Iz naših krajev; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Kulturna panorama; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 19.00 Škatlica z godbo; 19.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 20.35 Mladi mostovi; 21.00 Zabavni večer; 22.00 Za razvedrilo; 22.30 Oddaja za izseljence.

DUŠAN ŽELJEZNOV V.

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

83.

Kreisleiter NSDAP Franz Hradetzky

Preiskovalec: Kaj veste o grofu Paceju iz Gorice in njegovih zvezah?

Hradetzky: Grof Pace je bil star avstro-ogrski konjeniški oficir in je imel v bližini Gorice večje kmetijsko posestvo. Po ustanovitvi operativne cone je postal prefekt province Gorica. Znano mi je, da se je grof Pace po nemškem nalogu pregovarjal z IX. korpusom partizanov, o vsebini pa nisem informiran.

Preiskovalec: Poznate nekega Santina in njegovo delovanje v Trstu?

Hradetzky: Tržaškega škofa Santina sem obiskal zaradi tega, da bi s prižnice pozival prebivalstvo k udeležbi pri gradnji utrdb. V Italiji je bilo običajno, da so tozadevne oklice objavljali s prižnic.

Preiskovalec: Kaj veste o razvoju neofašizma v Trstu?

Hradetzky: Čeprav so bile tendence in smisel nacionalsocializma in fašizma iste, se je fašizem v svojem bistvu vendar razlikoval od nacionalsocializma, ker fašizem ni bil tako kompaktna gmota kakor nacionalsocializem.

Mussolini je po svojem padcu v ujetništvu napisal knjigo in to v zelo resigniranem razpoloženju. V njej je izjavil, da ne bi nikdar stopil v vojno, če bi v Nemčiji ne bilo Hitlerja. To knjigo je Skorzeny pri osvoboditvi Mussolinija prinesel v Berlin in jo je Reichsführer SS Himmler dal mojemu komanderju. Od njega sem jo potem tudi jaz dobil v branje.

Preiskovalec: Kakšno nalogo je imel general Kübler?

Hradetzky: General Kübler je moral izvršiti vse priprave za obrambo pred invazijo Angloameričanov.

Preiskovalec: Kako se je vzgajala šolska mladina glede razmer na Gorenjskem in Spodnjem Štajerskem?

Hradetzky: V šoli so tedanjo mejo označili za stalno. Za Mežiško in Kanalsko dolino so izjavljali, da sta bili nepravično izgubljeni. Mežiško in Kanalsko dolino so zahtevali zato, ker sta nad sto let imeli stare meje vojvodine Koroške in so ju zaradi tega označili za nemško območje. Spodnjo Štajersko so označili za neupravičeno izgubljeno ozemlje in so dejali, da bi v primeru plebiscita zagotovo zopet dobili to deželo. Uradno se v šolah ni izrazila zahteva po povrnitvi teh območij, vendar pa je tako propagando širilo nemško šolsko društvo «Südmark». To društvo je nastavilo tako imenovane potujoče učitelje, ki so hodili od šole do šole in tam govorili o nemštvu v inozemstvu. Pri tem so s slikami in filmi opisali te posamezne nemške narodnostne skupine v inozemstvu. Posebno so pri tem omenjali tamkajšnje šolske razmere glede pouka v nemškem jeziku in nato se je po predavanjih zbiralo za vzdrževanje in zidanje novih nemških šol v inozemstvu.

Preiskovalec: Katere stranke so po letu 1920 obstajale v Avstriji in kakšno stališče so zavzemale glede priključitve Avstrije k Nemčiji?

Hradetzky: Obstajale so tedaj socialdemokratska stranka, krščansko - socialna stranka in velikonemška ljudska stranka in pa deželna zveza.

V letu 1920 so programi vseh strank vsebovali priključitev Avstrije k Nemčiji.

Ko je v Nemčiji zavladal centrum, je socialdemokratska stranka zahtevo po priključitvi brisala iz svojega programa. Z začetkom Dollfussove diktature v Avstriji se je tudi krščansko - socialna stranka odvrnila od priključitve.

Ko je Dollfussova vlada prepovedala stranke, je bila tudi velikonemška ljudska stranka razpuščena. S tem je tudi nehala obstajati njena zahteva po priključitvi. Njeni člani so večinoma postali nacionalsocialisti. Tudi v tem času je deželna zveza znatno izgubila na pomenu in s tem tudi njena zahteva po priključitvi. S padcem Schuschniggove vlade je postala priključitev del programa vlade Seyss - Inquarta in se je kmalu nato z vkorakanjem nemških čet tudi uresničila.

Preiskovalec: Kakšno politično linijo so imenovane stranke zasledovale glede zahteve za priključitev območij Spodnje Štajerske in Gorenjske?

Hradetzky: Velikonemška ljudska stranka je zahtevala povrnitev Mežiške in Kanalske doline. Krščansko socialna stranka je po mojem mnenju zasledovala politiko resta vracije stare monarhije.

NOGOMET

DANES V LJUBLJANI OB 18. URI

Jugoslavija pred dokaj težko nalogo proti izkušeni danski reprezentanci

Prvi nastop «plavih» v Ljubljani - Včeraj na tiskovni konferenci Miljanić že dobil svojo prvo «tekmo» - Jugoslovanski zvezni trener objavil postavo, nizozemski trener Piontek pa ne - V enajsterici tudi Jerolimov

LJUBLJANA — Danes ob 18. uri bo jugoslovanska nogometna reprezentanca odigrala drugo izločilno srečanje za svetovno prvenstvo v Španiji leta 1982 proti Danski. Tekma bo na ljubljanskem stadionu za Bežigradom in jo bo neposredno prenašala tudi jugoslovanska televizija.

To bo tudi prvi nastop «plave» nogometne vrste v glavnem mestu Slovenije, organizator srečanja pa je slovenska nogometna zveza, ki slavi letos 60-letnico svojega obstoja.

Za tekmo med Jugoslavijo in Dansko vlada po vsej Sloveniji in tudi zven nje veliko zanimanje, saj je stadion za Bežigradom že nekaj dni razprodan. Eden od organizatorjev pa nam je dejal, da bo na razpolago še 3.000 listkov, ki so jih shranili za danes. Prodaja teh, zadnjih listkov pa bo ob 15. uri. Odveč je, če povemo, da bo lov na te, poslednje vstopnice izredno «živahen».

Včeraj je bila v Ljubljani v hotelu Union tiskovna konferenca, za katero se je zbralo skoraj 100 časnikarjev, kar obenem kaže, da je zanimanje za današnje srečanje izredno.

Tiskovna konferenca se je začela z enourno zamudo, ker je danska reprezentanca opravila zjutraj trening in zato je lahko trener Sepp Piontek lahko prišel v hotel Union le ob 13. uri. Piontek se je tudi opravičil za zamudo, nad njim pa so bili nato prisotni časnikarji dokaj razočarani, saj danski zvezni trener ni povedal najzanimivejšega, to je postave, ki bo danes stopila na igrišče proti Jugoslaviji. Dejal je, da je pri sestavi reprezentance imel izredne težave, saj večina danskih reprezentantov igra v inozemstvu. Kljub vsem prošnjam, da bi vsaj približno povedal imena nekaterih nogometašev, ki naj bi danes stopili na igrišče za Bežigradom, pa je Piontek ostal pri svojem in je dejal, da bo znana njegova enajsterica malo pred pričetkom tekme.

Po drugi strani pa je bil jugoslovanski zvezni trener Miljan Miljanić nedvomno bolj diplomatski, prijaznejši od svojega kolege in je, po mnenju vseh prisotnih, že dobil svojo «prvo tekmo», saj je bil na tiskovni konferenci izredno prijazen, odločen, jasen v svojih odgovorih. Časnikarje in samega Pionteka pa je presenetil s tem, da je takoj objavil enajsterico, ki bo danes igrala, in ne samo to, časnikarjem in presenečenemu Pionteku je dal tudi list s seznamom jugoslovanske postave.

Miljanić je nato izrazil veliko zadovoljstvo, da bo «plava» vrsta igrala to pomembno srečanje v Sloveniji, ki ima veliko nogometno in športno tradicijo. Oba trenerja sta nato izrazila željo, da bi današnje srečanje potekalo v zglednem športnem duhu in da bi nogometaši zadavali gledalce z dobrim in kakovostnim nogometom.

Jugoslovanskemu zveznemu trenerju smo zastavili tudi mi eno vprašanje in sicer, kaj meni o povečnem nastopu Italije v prijateljskem srečanju s Portugalsko.

«Igra v prijateljskih srečanjih je postranskega pomena. Pred nastopom v Argentini je Italija z nami igrala v Rimu in tekma se je končala brez zadetkov. Vsi pa vemo, kako dobro so nato Italijani igrali na svetovnem prvenstvu v Argentini. Italija je po mojem mnenju velik favorit v naši kvalifikacijski skupini.»

Jugoslavija bo danes igrala v naslednji postavi:

Pantelić (Radnički, 29 let, 8 nastopov v reprezentanci); Zoran Vujović (Hajduk, 22 let, 7); Miloš Hrstic (Rijeka, 25 let, 4) ali Nikica Klinčarski (Partizan, 23 let, 5); Nikola Jovanović (Manchester United, 28 let, 4); Boro Primorac (Hajduk, 26 let, 13); Ivan Buljan (Hamburger, 31 let, 30); Vladimir Petrović (Crvena zvezda, 25 let, 26); Ivan Jerolimov (Rijeka, 22 let, debitant); Zlatko Vujović (Hajduk, 22 let, 8); Safet Sušić (Sarajevo, 25 let, 18); Dževad Sečerbegović (Sloboda, 25 let, 7). REZERVE: Tomislav Ivković (Dinamo), Momir Bakrač (Budućnost), Džemo Mustedanagić (Dinamo), Zlatko Kranjčar (Dinamo), Vahid Halilhodžić (Velež).

Kot smo dejali, danski zvezni trener Piontek ni objavil enajsterice, ki bo danes igrala proti Jugoslaviji. Kot Miljanić je tudi Piontek v velikih težavah, saj ne more računati na vse najboljše reprezentante. Simonson, Olsen in Carsten Nielsen, ki igrajo na tujem, niso namrec dobili dovoljenja od svojih klubov, da bi lahko tokrat igrali za reprezentanco. Vseeno pa Danska lahko računa na dokaj izkušene nogometaše, ki bodo za «plave» izredno trd oreh.

Če Piontek ni hotel dati postave, pa smo zaprosili nekatere danske časnikarje, da naj bi nam vsaj približno posredovali dansko moštvo, ki naj bi danes igralo proti «plavim».

Le-to naj bi bilo naslednje: Ole Quist (Kopenhagen Boldklub, 30 let, 6 nastopov v reprezentanci); Jens Steffensen (Arminia Bielefeld, 30 let, 5); Per Rontved (Randers Freja, 31 let, 55); Steen Ziegler (Ajax, 30, 20); Soren Lerby (Ajax, 22 let, 13); Ole Rasmussen (OB, 28 let, 13); Jens Jorn Bertlesen (Esbjerg, 28 let, 13); Frank Arnesen (Ajax, 23 let, 14); Henning Jensen (Ajax, 31 let, 19) ali Benny Nielsen (Anderlecht, 29 let, 26); Lars Bastrup (AGF, 25 let, 14); Preben Elkjaer (Lokeren, 23 let, 11).

Danski zvezni trener Sepp Piontek je star 40 let. Odigral je 6 mednarodnih tekem za ZRN in je bil dolgoletni poklicni igralec bremenskega Werderja. Dansko reprezentanco je prevzel leta 1979, prej pa je vodil reprezentanco Haitija.

Sodnik današnjega srečanja med Jugoslavijo in Dansko bo Portugalec Antonio José da Silva Garrido.

BRANKO LAKOVIČ

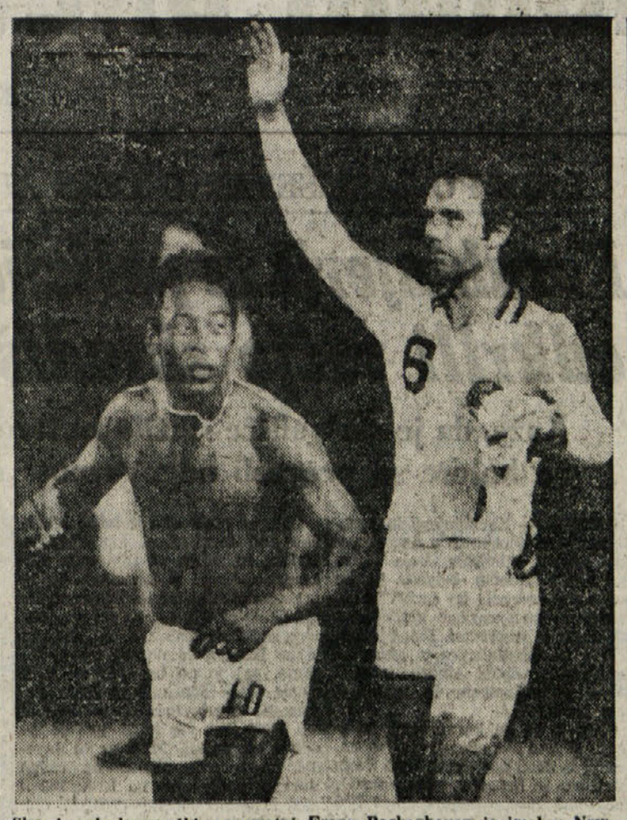

Slavni zahodnonemški nogometaš Franz Beckenbauer je imel v New Yorku poslovilno tekmo, na kateri je nastopil tudi Pele. Na sliki Beckenbauer in Pele. (Telefoto APT)

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 27. SEPTEMBRA 1980

NOGOMET

KADETI

16.30 na Opčinah
Roianese - Breg

NAJMLAJŠI

15.15 v Štandrežu
Juventina - Audax

CICIBANI

14.30 v Ločniku
Lucinico - Juventina

* * *

16.45 v Dolini
Breg - Muggesana

* * *

17.30 na Proseku
Primorje - S. Andrea

MLAJŠI CICIBANI

17.30 v Dolini
Breg - Campanelle

KOŠARKA

TURNIR V SPILIMBERGU

20.00 v Spilimbergu
Jadran - Canella

JUTRI

NEDELJA, 28. SEPTEMBRA 1980

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Opčinah
Opicina S. - Breg

15.00 pri Sv. Sergiju
Costalunga - Zarja

* * *

15.00 v Repnu
Kras - CE Prisco

* * *

15.00 pri Domju
Domio - Vesna

NARAŠČAJNIKI

8.30 pri Domju
Portuale - Breg

* * *

10.30 v Repnu
Kras - Don Bosco

* * *

10.30 v Trebčah
Primorec - Vesna

* * *

9.00 na Proseku
Primorje - Inter TS

NAJMLAJŠI

11.45 pri Domju
Portuale - Breg

* * *

10.30 na Proseku
Primorje - Inter TS

ZAČETNIKI

13.00 pri Domju
Portuale - Breg

* * *

10.30 na Padričah
Gaja - Chiarbola B

* * *

11.45 na Proseku
Primorje - Opicina

* * *

11.00 v Sovodnjah
Sovodnje - Sanrocchese

KOŠARKA

TURNIR V SPILIMBERGU

17.00 v Spilimbergu
Nastopa tudi Jadran

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Križu
Mladina - LN Gorica

KOLESARSTVO

CIKLOAMATERJI

9.00 na Opčinah
Nastopa tudi Adria

KOTALKANJE

REVIJA

18.00 v Novi Gorici
Nastopa tudi Vipava

OBVESTILA

Sekcija minibasketa ŠZ Bor

obvešča, da so treningi minibasketa v telovadnici stadiona «Prvi maj» ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00. Vsakdo, ki bi rad igral minibasket, naj se neposredno vpiše kar ob urah treningov ali pa naj telefonira v večernih urah trenerju Raseniju na št. 76-30-79.

* * *

TPK Sirena

poziva člane, da se danes, 27. t.m. popoldne udeležijo delovne akcije za ureditev terena, oz. prostorov za družabno prireditev.

* * *

ŠZ Bor

sklicuje sejo vseh načelnikov sekcij, ki bo v ponedeljek, 29. t.m., ob 18. uri na stadionu «1. maj». Na seji bo govor o skorajšnjem srečanju med Borom in ljubljanskim Slovanom. Na sestanek so vabljeni tudi vsi tisti, ki bodo sodelovali pri prireditvi srečanja.

* * *

ŠD Mladina - Baletni odsek

obvešča, da bosta vpisovanje in potrditev vpisov gojenk za letošnjo sezono v sredo, 1. oktobra t.l., od 15.00 do 17.30 v prostorih starega vrtca v Križu. Sporočena bosta program in urnik skupin.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

TESEN PORAZ JADRANA

Naši košarkarji so včeraj v Dolini izgubili z ajdovskim Fructalom - Jadranovci že danes na turnirju v Spilimbergu

Jadran — Fructal 80:88 (36:43)

JADRAN: Sosič 4, Žerjal 11, Klobas 12, K. Starc 10, M. Vitez 4, Kraus 4, I. Starc 4, B. Vitez 8, Ban 13, Danau 10

FRUCTAL: Premrl 20, Kržišnik 1, Trampuž, M. Slokar Likar 4, Buda 12, Dautović 22, A. Slokar 10, Velikonja 2, Soban 9, Tratnik 10

Sinoči je peterka Jadrana odigrala prvo tekmo svoje letošnje košarkarske sezone. V goste v dolinsko telovadnico je prišla ekipa Fructala iz Ajdovščine, ki bo letos igrala v drugi jugoslovanski ligi, zato je bilo prijateljsko srečanje za naše fante, ki bodo nastopali v C-2 ligi, zelo dobrodošlo. Prvenstvo se bo namreč začelo že 12. oktobra, trener Splichal pa mora še dodobra uigrati svojo peterko. To je pokazalo tudi sinočnje srečanje, ko so jadranovci skozi vso tekmo poskušali novoshemo, s katero bodo nemara skušali presenetiti svoje nasprotnike v prvenstvu.

Končni rezultat sinočnje tekme sploh ni bil nikoli vprašljiv, razen v uvodnih minutah srečanja, ko se je Jadran enakovredno kosal s svojimi nasprotniki in nekajkrat tudi povedel. Vsekakor se je igralcem poznalo, da niso še v pravi formi, nekako «premehki» so ob skokih pod obema košema, čeprav so zunanji igralci pokazali še kar zadovoljivo formo. V drugem polčasu je prišla na dan večja izkušenost gostov, ki so sredi polčasa povedli tudi za 15 točk, predvsem po zaslugi nizkega Premrla, ki je zadeval kot za šalo.

Danes bo Jadran igral na turnirju v Spilinbergu, kar bo za naše fante nova priložnost, da izpilijo shemo in se približajo najboljši formi.

Jadranovci bodo igrali ob 20. uri proti moštvu Cannella S. Donà, ob 21.30 pa se bosta srečali videmski Eurocar in domači VIS Spilimbergo.

Jutri bo ob 17. uri finale za tretje, ob 18.30 pa za prvo mesto.

ATLETIKA

«Azzurri» uspešni na mitingu v Pekingu

PEKING — V prvem dnevu mednarodnega atletskega tekmovanja v Pekingu se je italijanska vrsta dobro odrezala, saj je osvojila tri prva in štiri druga mesta. Prvi uspeh je dosegla Fausta Quintavalle, ki je kopje vrgla 60,94 m daleč in pri tem premagala bivšo svetovno prvakinjo, Američanko Smithovo. Poleg nje sta zmagala tudi Gabriella Dorio v teku na 1.500 m s časom 4'20"02 in Mariano Scartezzini v teku na 3.000 m zapreke (8'31"7).

Štiri druga mesta pa so osvojili: Massimo Di Giorgio v skoku v višino (2.25 m), Vittorio Fontanella v teku na 5.000 m (13'59"5), Cincia Petrucci v metu krogle (17.27 m) in moška štafeta 4x100 m (Lazzer, Grazioli, Zuliani, Mennea - 39"31).

V drugem in zaključnem dnevu nastopata tudi olimpijska zmagovalca Pietro Mennea in Sara Simeoni.

Delovanje ZSŠDI

ZSŠDI

obvešča vse slovenske nogometne trenerje, ki se bodo udeležili seminarja v Ljubljani, naj se zberejo danes, 27. t.m., ob 7. uri pred Hranilnico na Opčinah.

KOLESARSTVO

JUTRI S STARTOM NA OPČINAH

Tudi predstavniki Adrie za «trofejo sv. Justa»

Jutri bo na 26 km dolgi progi z Opčin do Šempolaja in nazaj na sporedu 14. cikloamaterska kolesarska dirka na kronometer za «Trofejo sv. Justa», ki jo prireja tržaški kolesarski klub Pedale Triestino. Tekmovanja se bo udeležilo okrog 15 parov, med katerimi tudi predstavniki kolesarskega kluba Adria iz Lonjerja: Ferluga — Marušič in Macarol — Poropat. Posebno prva dva bi morala imeti precej možnosti za dobro uvrstitev v hudi konkurenci kolesarjev iz Trsta, Veneta in Slovenije, od koder bosta prišla dva para. Start prve dvojice bo ob 9. uri izpred vojašnic na Opčinah.

R. Pečar

Vrniti bosta morala kolajni

ŽENEVA — Italijan Piero Algeri, Nizozemec Rene Kos in Španec Caldentey, ki so se udeležili nedavnega svetovnega prvenstva v dirkališčnih disciplinah, so bili obtoženi jemanja poživil. Nizozemec, ki je zmagal v vožnji z motorji, in Španec, ki je zasedel tretje mesto med amaterji, bosta morala tako vrniti osvojeni kolajni. Italijanu tega ne bo treba, saj je bil šesti.

NA LETOŠNJIH MLADINSKIH IGRAH V ITALIJANSKI PRESTOLNICI

TUDI PREŠERNOVKE V FINALU

V Rim bodo odpotovale na enotedenske finalne boje že jutri

Jutri zvečer bo iz Trsta odpotovala velika skupina najmlajših tržaških športnikov, ki se bodo v tednu, ki bo sledil, udeležili v Rimu finalnih srečanj letošnjih mladinskih iger. Tržaško pokrajino bo zastopalo približno 90 tekmovalk in tekmovalcev, mladincev in naraščajnikov, ki so si pot do Rima priborili preko občinskih, pokrajinskih, deželnih in meddeželnih faz tega tekmovanja. Trst bo imel svoje zastopstvo v atletiki, kanuju, veslanju, nogometu, plavanju, gimnastiki, rokometu, odbojki, sabljanju, jadranju in hitrostnem drsanju.

Deželna ekipa bo seveda precej večja, saj bo štela kar 243 tekmovalcev (od teh jih bo 26 iz Gorice, drugi pa iz ostalih dveh pokrajin naše dežele). Če k tem dodamo še spremstvo, potem bo zastopstvo Furlanije - Julijske krajine štelo v prestolnici kar okrog 300 oseb.

Organizacija tako velike odprave je vsekakor zelo zahteven opravek, katerega je uspešno izpeljal prof. Jožko Jelen, saj je za mlade reprezentante naše dežele že zdaj vse pripravljeno do najmanjše podrobnosti.

Za slovenski šport je letošnji finalni del mladinskih iger enako pomemben, kot je bil lanski, saj so se tudi letos v finale uvrstile naše odbojkarice. Lani so branile slovenske barve tržaške učiteljiščnice, letos pa jih bodo licejke. O tem kakšne možnosti imajo naše igralke je težko govoriti, saj so nasprotnice povsem neznane, naša dekleta pa se zaradi vmesnih počitnic tudi niso preveč pripravljala na ta nastop. Tako lahko računamo le na njihovo prizadevnost in borbenost, pa seveda tudi na odbojkarsko znanje, ki so si ga pridobile v svojih ekipah.

Sicer pa je vsako tekmovanje na taki ravni težavno. Tega se zavedajo tudi licejke, za katere pa lahko rečemo, da so nam že s samo uvrstitvijo v ta del tekmovanja pripravile lepo presenečenje.

Upajmo, da ni bilo zadnje.

Odhod na nogometno tekmo Jugoslavija - Danska

ZSŠDI, ki organizira danes, 27. septembra, avtobusni izlet v Ljubljano na nogometno tekmo Jugoslavija - Danska, obvešča vse udeležence, da bo avtobus krenil iz Gorice (s Travnika) ob 13.30. Med potjo pa se bo ustavil avtobus še ob 13.40 na Palkišču v Dolu in ob 13.50 v Jamljah pred gostilno Pahor. Zborno mesto za tržaške udeležence pa je na Opčinah pred Prosvetnim domom ob 14.15.

Vse udeležence opozarjamo na točnost.

Povratek je predviden za 22. uro.

BOKS

DREVI V LONDONU

Minter-Hagler

LONDON — Drevi bo v Londonu izredno zanimivo boksarsko srečanje med Angležem Alanom Minterjem in Američanom Marvinom Haglerjem, veljavno za svetovni naslov v srednji kategoriji. Hagler bo ponovno skušal priti do naslova, ki mu je za las ušel v dvoboju proti Vitu Antuofermu, katerega je pozneje prav Minter premagal.

Totocalcio

Bologna - Roma	X 2 1
Brescia - Juventus	2
Cagliari - Ascoli	1
Como - Inter	X 2
Fiorentina - Catanzaro	1
Napoli - Pistoiese	2
Torino - Avellino	1 X
Udinese - Perugia	X 1 2
Foggia - Palermo	X
Milan - Genoa	1 X
Rimini - Bari	X
Novara - Parma	2
Benevento - Arezzo	1

NOGOMET

V 2. AMATERSKI LIGI

Samo Kras pred domačim občinstvom

Breg proti novincu lige Op. Supercaffè - Težka naloga za Zarjo - Okrnjena ekipa Vesne na gostovanju pri Domju

V 2. amaterski ligi bodo jutri odigrali drugo kolo, ki bo za naše enajsterice, ki so solidno startale verjetno nekoliko bolj naporno. Edino ekipa Krasa igra pred domačim občinstvom, medtem ko Breg, Zarja in Vesna gredo v goste.

Op. Supercaffè — Breg

Igrati proti novincu lige je vedno težko, posebno če pomislimo, da je openska enajsterica doživela v prvem kolu poraz, zato si ne more dovoliti ponovnega spodrsljaja, ker bi lahko ostala na repu lestvice. Naloga Brežanov zato ne bo lahka. Sicer pa je ekipa dolinske občine v svojem nedeljskem prvem nastopu proti solidnemu Libertasu dokazala, da je že v dobri formi. Čeprav bi se Brežani zadovoljili že z remijem, ni izključeno da osvojijo celotni izkupiček.

Costalunga — Zarja

Zarjane čaka res težka naloga. Costalunga je eden glavnih favoritov za končno zmago in zato je povsem razumljivo, da Tržačani ne smejo, vsaj v začetku, zgubljati preveč točk. Zato bo Costalunga jutri odločno jurišala na celotni izkupiček. Pozabiti pa ne smemo, da je tudi v lanski sezoni, ko je vse zgledalo, da Tržačani ne bodo imeli enakovrednih nasprotnikov prav Zarja z nepričakovano zmago prekrižala račune Costalungi in s tem spravila Tržačane v krizo. Bo tudi tokrat Zarji uspelo do točke?

Kras — Campi Elisi

Ekipa Krasa bo jutri odigrala prvo tekmo v prvenstvu 2. amaterske lige na domačem igrišču. Zato nogometaši Krasa računajo na zmago, s katero bi se oddolžili svojim zvestim navijačem, ki so z velikim navdušenjem spremljali ekipo v lanski sezoni. Tržačani pa ne bodo lahka ovira, saj razpolagajo s homogeno enajsterico, ki bo prišla v Repen s trdnim namenom, da odnese vsaj točko.

Domio — Vesna

Proti ekipi Domia Križani ne bi smeli imeti prevelikih problemov, vendar pa bodo morali «plavi» zaigrati brez Russignana in Candottija, ki sta bila izključena, kot mnogo drugih nogometašev, ker sta igrala na poletnih turnirjih, ki niso bili pooblaščeni od nogometne zveze. Poleg tega pa je treba upoštevati, da je Domio prejšnjo nedeljo doživel poraz, zato bo skušal doseči vsaj točko.

B. R.

prosvetno-športnega društva «Vipava» s Peči in iz Rupe.

Naj pri tem dodamo, da so stiki med novogoriškimi in goriškimi kotalkarji zelo pestri, saj naša društva redno zahajajo preko meje na razne revije in obratno. Vse to dokazuje, da je na tem področju sodelovanje bogato in razvejano ter še z večjimi možnostmi razvoja.

Kotalkarska revija, ki jo prireja Klub za umetnostno kotalkanje iz Nove Gorice, bo na kotalkališču v Novi Gorici ob 18. uri.

— ik —

ŽENEVA — Na mednarodnem teniškem turnirju v Ženevi je Adriano Panatta v tretjem kolu premagal Američana Ricka Fagela v dveh setih z izidom 7:5, 6:3.

Posnetek z nedeljske prvenstvene tekme 2. nogometne amaterske lige v Križu, kjer je domača Vesna premagala Opicino Supercaffè z 2:0

BOKS

Owen še v nezavesti

LOS ANGELES — Zdravstveno stanje waleškega boksarja Johnnyja Owena je še vedno izredno kritično. Po tednu dni, odkar ga je v srečanju za svetovni naslov v petelinji kategoriji s KO premagal Mehikanec Guadalupe Pintor, je namreč še v nezavesti.

Kotalkarji «Vipave» jutri v Novi Gorici

Klub za umetnostno kotalkanje iz Nove Gorice bo jutri, 28. t.m., organiziral kotalkarsko revijo, na kateri bodo nastopali tudi kotalkarji

AVTOMOBILIZEM

NA POSKUSNIH VOŽNJAH ZA VN KANADE

Jones in Reutemann včeraj najhitrejša

MONTREAL — Na včerajšnjih prvih uradnih avtomobilskih poskusnih vožnjah za VN Kanade v formuli ena sta bila najhitrejša Avstralec Alan Jones in Argentinec Carlos Reutemann (oba na williamsu).

Brazilec Nelson Piquet, ki je trenutno v vodstvu na začasni lestvici s točko prednosti pred Jonesom, je bil včeraj šesti. Za njim sta se uvrstila Italijana De Angelis (lotus) in De Cesaris (alfa romeo), med tem ko sta Villeneuve in Schekter (oba ferrari) zasedla šele 17. oz. 22. mesto. Posebno dobro se nista odrezala niti oba renaulta: Arnoux je bil deveti, Jabouille pa 14.

KOLESARSTVO

V nedeljo, 12. oktobra

«Kolesarjenje prijateljstva»

Pomembna pobuda za vzpostavitev vezi med obmejnim prebivalstvom - Prireditev je netekmovalnega značaja

Občinska zveza telesnokulturnih organizacij iz Nove Gorice, skupno s Posoško skupino za socialni turizem iz Gorice in ob sodelovanju Združenja slovenskih športnih društev v Italiji priredi tudi letos manifestacijo «Kolesarjenje prijateljstva».

Prireditev bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 9. uri. Proga bo dolga 25 km in se bo odvijala na jugoslovanskem in italijanskem ozemlju. Namen same akcije, ki ni tekmovalnega značaja, pa je vzpostavitev prijateljskih vezi med obmejnim prebivalstvom. Naj pri tem dodamo, da se prireditve lahko udeleži vsakdo, dovolj je ... kolo.

Zainteresirani iz zamejstva se lahko vpišejo tudi na sedežu ZSŠDI v Gorici (Ul. Malta 2 — telefon 24-95), kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

—IK—

TOTIP

1. —	prvi	2	1
	drugi	2	X
2. —	prvi	1	2
	drugi	1	X
3. —	prvi	1	X 1
	drugi	X	1 2
4. —	prvi	1	X
	drugi	1	2
5. —	prvi	1	1 X
	drugi	2	1 X
6. —	prvi	1	2
	drugi	X	1

SMUČANJE

V LETOŠNJI SEZONI

IZREDNO BOGAT SPORED TEKOV V SLOVENIJI

Ta športna zvrst postaja množična in vedno bolj razširjena - Nekaj tekov tudi na Hrvaškem

Odbor za množične tekaške prireditve pri Smučarski zvezi Slovenije je sestavil spored tekov v Sloveniji za letošnjo sezono, nekaj tekov pa bo jutri na Hrvaškem. Iz tega seznama lahko razberemo, da so te prireditve dosegle v Sloveniji res množični obseg in so vsekakor zanimive tudi za zamejske ljubitelje smučarskega teka.

Da bi omogočili tudi našim tekačem sodelovanje na teh prireditvah, priobčujemo tudi mi seznam letošnjih smučarskih tekov v raznih krajih, (od katerih so se nekateri začeli že v septembru):

Oktober 1980

4. v Ljubljani — 3. pohod in tek čez Rašico
11. v Tolminu — Tek AET
12. v Kokrici — 1. Gozdni tek
26. v Hočah — Tek dvojic
26. na Vrhniki — 1. tek okrog Ulovke

November 1980

16. na Bledu, v Gorjah, na Pokljuki — 1. zeleno-beli tek
23. na Pokljuki — Testni smučarski tek
28. v Vrhniki — Tek po ulicah Vrhnike

December 1980

7. na Osankarici — Po poteh pohorskega bataljona
14. na Pokljuki — Memorial mrtvega bataljona
21. v Novi vasi — Bloški tek '80
28. v Črnem vrhu nad Idrijo — 6. Trnovski maraton '80

Januar 1981

3. v Predmeji — Po poteh partizanske Predmeje
4. v Cerkljah — Cerkljanski tek
10. v Dražgošah — Po poteh partizanske Jelovice
11. ali
24. vsa Slovenija — Dan tekačev Slovenije
17. v Cerknem — Srečanje smučarjev borcev NOB
18. v Dupljah — 7. po poteh koroškega odreda
25. na Ravnah na Koroškem — Po poteh štirinajste divizije
25. na Lokvah — 2. Lokvarski tek

Februar 1981

1. v Novi vasi — Bloški teki '81
7. v Bohinju — 1. Pustni tek
8. v Črnem vrhu nad Idrijo — 7. Trnovski maraton '81
14. v Kranjski gori — 1. štafetni tek
21. v Ratečah — 2. družinski tek Nedeljskega
22. v Pohorju — Areh — 1. Pohorski maraton
22. v Mrkopalju — Memorial 26 zmrznjenih partizanov
29. v Krvavcu — 1. kombinacijski tek

Marec 1981

1. v Kranjski gori — 2. tek treh dežel
7. na Pokljuki — 1. tek Dneva žena
8. Logarska dolina — 3. tek v Log. dolini
14.
22. na Pokljuki — 3. pokljuški maraton

April 1981

5. v Kranjski gori — 7. tek na Vršič
11. v Predmeji — 2. Vojkov memorial
12. v Šentjakobu pri Ljubljani — Belinka '81
12. na Veliki Planini — 1. tek po Veliki Planini
19. na Komni — Elanov tek dvojic
24. v Ljubljani — 2. tek OF
25. v Ihanu — Tek OF
26. v Mariboru — Tek OF
27. v Dolu pri Ljubljani — Tek OF

Maj 1981

2. v Podbrdu — 3. mali maraton
9. v Ljubljani — 25. partizanski marš
20. v Tolminu — Posočje '81
24. v Kumrovcu — Partizanski marš

Junij 1981

6. v Tacenu — Tek okoli Šmarne gore
21. v Blejski Dobravi — Tek staneta Žagarja

Julij 1981

22. v Bohinju — Tek okoli Bohinjskega jezera.

Vse informacije v zvezi s temi teki je mogoče dobiti v uradih ZSŠDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 in v Gorici, Ul. Malta 2.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo . Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 27. septembra 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Korenine spora med Iranom in Irakom

Okoli Perzijskega zaliva (ki ga danes iz obzira do Arabcev mnogi previdno imenujejo kar «Zaliv») leži osem držav, ki imajo en sam skupni imenovalec: petrolej. Vse ga imajo v večji ali manjši meri, le dve pa imata poleg tega «črnega zlata» še «večni petrolej», to je možnosti za razvoj kmetijstva in gospodarstva sploh: vodo, obdelovalno zemljo in delovno silo. Ti dve državi sta Iran in Irak.

O Iranu je bilo zadnje čase precej govora, o Iraku, pa se ni govorilo toliko kot v teh dneh, od daljnega leta 1958, ko je v tej državi prišlo do najostrejšega preloma v njeni sodobni zgodovini. Takrat je krvavi državni udar strmoglavil izrazito filoangleško kraljevino; po desetih letih prehodne dobe zmernega vojaškega režima (in po dveh državnih udarih), je leta 1968 prišla na oblast sedanja vladajoča skupina, ki je torej na krmilu že trinajsto leto, kar ni malo.

Samo trajanje nekega režima, pa ni še jamstvo za njegovo uspešnost ali trdnost. Dejansko je bila dosedanja pot bagdadskih vladnih mož precej trda.

Poleg problemov nerazvitosti so morali reševati odnose s sosednjimi državami, zlasti z Iranom in s Kuvajtom, ki zapirata iraški dohod na morje v Šat el Arabu, to je v širokem ustju rek Tigris in Evfrat, po katerem potuje iraški petrolej (in tudi iranski) proti zahodnim tržiščem. Leta 1971 je manjkalo malo do spopada z Iranom, leta 1973, pa je prišlo do pravih spopadov s Kuvajtom.

Irak je bil takrat vase zaprta država, ki ni gledala z nezaupanjem le na sosede, ampak tudi na bolj oddaljene arabske države in ker so glavnega tekmeca, Irana, podpirale ZDA, je razumljivo, da je Irak leta 1972 sklenil 15-letni sporazum o sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Kmalu nato, ko je Irak podržavil nekdanjo angleško petrolejsko družbo IPC, se je moral še bolj opreti nanjo, kajti zaradi bojkota na Zahodu je lahko svojo nafto prodajal le novemu zavezniku.

Po letu 1973 so se dogodki začeli razvijati hitreje: vojna med Egiptom in Izraelom je sprožila višanje naftnih cen in v tem sta Iran in Irak našla skupni jezik in skupne interese. Leta 1975 sta državi sklenili sporazum, s katerim sta si razdelili vodni tok med obalama reke in s tem rešili problem vožnje po ustju Šat el Araba. Šah se je nadalje obvezal, da bo nehal podpirati upor iraških Kurdov in Irak je izgnal Homeinija iz Iraka.

Dražji petrolej je dajal več denarja in s tem več možnosti za akcijo. Irak je začel navezovati stike z zahodnimi državami, zlasti s Francijo in Italijo, tako se je začel oddaljevati od Sovjetske zveze in postajati vedno bolj samostojen.

Začelo se je obdobje naglega notranjega in zunanjega razvoja. V zunanji politiki je Bagdad začel postajati alternativa Kairu in kljub svoji laični politiki je uspel zboljšati odnose s «pravovernimi» arabskimi sosedi ob Zalivu, katerim se je ponudil kot protiutež iranski vsiljivosti. Glavna skrb bagdadske zunanje politike je postal Zaliv. Zunanji uspehi slonijo na notranjih: sedanji voditelj Iraka, Saddam Hussein, je pred letom dni odpravil zadnji val opozicije v državi in dobil v svoje roke vso oblast: od julija lani je Hussein predsednik republike, načelnik pravega centra oblasti, ki se imenuje «Poveljstvo revolucije», nadalje je glavni tajnik vladne stranke Baas, načelnik vlade in vrhovni poveljnik vojske. Junija letos so v državi celo bile prve volitve v iraški zgodovini.

Po revoluciji v Iranu so se odnosi med državama začeli naglo slabšati. Novi Iran ogroža Irak predvsem kot tekmec za hegemonijo nad Zalivom, konkretno z vplivom, ki bi ga lahko imel Homeini na šiitsko večino iraškega prebivalstva, ki gleda z nezaupanjem laicizacijo države in njen pospešeni gospodarski razvoj. V dveh šiitskih svetih mestih, Nayaf in Kenbala, je že prišlo do verskih incidentov. Poleg tega je novi iranski režim razveljavil vse sporazume, ki jih je v preteklosti sklenil šah, tako tudi onega iz leta 1975. V svojem zanikanju šahovih dejanj gredo ajatolahi tako daleč, da celo zanikajo samostojnost Bahreina.

Morda je ta iranska revanšistična politika le demagoški manever, ki naj bi odvrnil pozornost množic od notranje iranske krize, a dejstvo je, da je s tem dregnila Irak v najbolj občutljivo točko in mu dala tako povod ali pretvezo za oboroženi napad.

BAJE PO ZASLIŠEVANJU TREH ARETIRANCEV, KI PRIPADAJO SKUPINI «28. MAREC»

Karabinjerji in policija v Genovi odkrili večje skladišče orožja

Kaže, da je skrivališče služilo za teroristične akcije, za katere so prevzeli odgovornost rdeči brigadisti

GENOVA — Karabinjerji in agenti Digosa iz Genove so v četrtek ponoči odkrili skladišče, baje pravo skrivališče Rdečih brigad, ki bo nedvomno privedlo do razkritja nekaterih še nepojasnjenih okoliščin italijanskega terorizma. Brlog so odkrili v Ul. Montallegro, v genovski rezidencialni četrti Albaro, torej v dobro zamaskiranem in nesumljivem kraju.

Plen, ki so ga karabinjerji in agenti Digosa že odnesli na varno, sestoji iz dveh brzostrelk (ena vrste «sterling» in druga znamke «sten»), dveh samokresov kalibra 22 in 7,65 z dušilcem, več žebljev s tremi konicami, veliko municije, iz pisalnega stroja in stroja za fotokopiranje. Zaplenili so tudi več lasulj, brk iz nekaj dokumentov, o vsebini katerih pa preiskovalci hranijo najstrožjo tajnost. Ves material je na razpolago sodstvu, ki je že uvedlo preiskavo.

Ob trenutku odkritja ni bilo v skladišču nobene osebe, zaradi česar si preiskovalci niso še na jasnem, komu je služilo skladišče. Iz zbranih dokumentov, sicer po neuradnih vesteh, pa izhaja, da so se tu shajali rdeči brigadisti. Po neuradnih vesteh tudi izhaja, da so skrivališče baje odkrili po aretaciji in zaslišavanju treh mladeničev, Roberta Garigliana, Fausta Roggeroneja in Paola Bussettija, za katere je državno pravdništvo izdalo zaporne naloge pod obtožbo prevratniškega delovanja v terorističnih organizacijah. Vsi trije so baje pripadniki skupine «28. marec», dan ko so odkrili brlog v Ul. Fracchia.

Po prvih preiskavah izhaja, da je skrivališče v Ul. Montallegro služilo za več terorističnih dejanj, za katere so prevzeli odgovornost pripadniki Rdečih brigad. Naj omenimo le umor komisarja oddelka Digos Antonia Esposita, karabinjerskega polkovnika Emanuela Tuttobeneja in njegovega šoferja Antonina Casuta ter še pred leti ugrabitev sodnika Maria Sossija. Do vseh je namreč prišlo v genovski mestni četrti Albaro.

V popoldanskih urah je policija aretirala deset oseb, ki so baje vpletene v prevratniško delovanje terorističnih organizacij. Iz zasliševanj bodo ugotovili, če je ta deseterica imela prste vmes pri skladišču orožja in municije.

Do pred nedavnim je lahko bil toliko bolj brezskrben, ker Srednjeafriška republika ni zahtevala njegove izročitve. V teh dneh pa je pravosodni minister te države zahteval izročitev trinoga, ki mu nameravajo soditi novembra letos. Sicer pa lahko Bokasa še naprej spi mirne sanje, saj je po besedah ministra ostala vlada Slonokoščene obale «popolnoma brezbrižna» do prošnje in mu bodo, kot vse kaže, morali soditi v odsotnosti. Minister ni navedel posameznih obtožb na račun Bokase, gotovo pa ne bodo mogli med drugimi zločini prezreti dejstva, da je bivši cesar osebno sodeloval pri srhljivem pobijanju desetin otrok, ki se niso pokorili enemu od njegovih muhastih ukazov.

Delegacija ZKJ v Adis Abebi

ADIS ABEBA — Član predsedstva CK ZK Jugoslavije Branko Mikulić, ki se mudi na uradnem obisku v Etiopiji, je včeraj obiskal skupščino mesta Adis Abebe, ministrstvo za prosveto in politično šolo Jekatit 66. V mestni skupščini so ga seznanili z delom in organizacijo uprave ter dejavnostjo kebelov, to je krajevnih skupnosti. V ministrstvu za prosveto pa so ga seznanili s potekom velike kampanje opismenjevanja, za kar je Etiopija letos dobila nagrado Unesca. Kot so poudarili, namenjajo oblasti po revoluciji največjo pozornost osnovnemu šolanju otrok in najširšemu izobraževanju prebivalstva. (dd)

KARNIJA — Geofizikalni observatorij v Trstu je včeraj zjutraj ob 4,47 zabeležil potres lažje jakosti z epicentrom na področju gore Sernio, v Karniji. Potresni sunek, ki je že šesti letos v videmski pokrajini, je dosegel jakost 3,5 stopnje po Richterjevi lestvici. Ne beležijo niti gmotne škode niti človeških žrtev.

Orožje in municija, ki so ju karabinjerji in agenti Digosa iz Genove odkrili v skladišču v Ul. Montallegro (Telefoto AP)

RESNE POSLEDICE VOJNE NA PETROLEJSKEM TRŽIŠČU

Iran in Irak sta prekinila izvoz nafte v tuje države

Predsednik ZDA Carter predlaga konferenco 6 «nekomunističnih» držav za varnost plovbe po Hormuških vratih

LONDON — Posledice vojne med Iranom in Irakom se že močno čutijo na mednarodnem tržišču z nafto in njenimi derivati, tako pri občutnem zmanjšanju dobav, kot pri močnem naraščanju cen na prostem trgu v Rotterdamu. V skrajno vznemirjenih krogih trgovine s petrolejem krožijo sicer negotove in često protislovne vesti, zdi se pa skoraj gotovo, da iz obeh bojujočih se držav ne prihaja več niti kapljica «črnega zlata». V angleški prestolnici zatrjujejo trgovci s petrolejem, da je Irak prekinil izvoz nafte, ki ga je v prvih dneh spopada preusmeril iz vročega Perzijskega zaliva na pristanišča sredozemske obale. Iran je pa svojo proizvodnjo omejil na raven, ki je manjša od notranje porabe.

Iransk minister za petrolej Jadad Tondguyan je sicer zatrdil, da načrpajo v njegovi državi še vedno po pol milijona sodov na dan nafte in da se bo izvoz obnovil, kakor hitro se bodo prekinile sovražnosti. Znano pa je, da znaša iranska notranja poraba po 700.000 sodov na dan, v rednih razmerah pa so v Iranu načrpali še po milijon sodov več za izvoz v industrijske države. Minister je izjavil, da je zaradi iraškega bombardiranja morala največja čistilnica nafte v Abadanu prekiniti delo, ni pa mogel povedati, kolikšna je povzročena škoda.

Potrditev o usahnitvi vseh dobav iz Iraka prihajajo tudi iz Francije, ki iz te države dobiva četrtino kritja za svoje energetske potrebe. Vzrok za prekinitev dobav je baje v škodi, ki so jo utrpela iraška naftna polja in naftovodi ob zračnih napadih iranskega letalstva. Konvoj tankerjev, ki je plul proti sirskim pristaniščem v Sredozemskem morju, kamor segajo naftovodi, ki jih napajajo iz Iraka, je že obrnil smer plovbe. Iz Bahreina pa poročajo, da petrolejski terminali Saudove Arabije, Združenih emiratov in Kuvajta delujejo redno in da ni prekinitev v plovbi tankerjev po Hormuških vratih, ki jih nadzoruje iranska mornarica.

Medtem je ameriški zakladni minister na tiskovni konferenci v New Yorku izrazil mnenje, da vojna med Iranom in Irakom ne bo povzročila večjih težav pri dobavah in da ne bo svet utrpel večje škode, ker je pač dobro preskrbljen z zalogami petroleja. Drugačnega mnenja so izraelske oblasti, ki so zahtevale od ZDA, naj jim priskrbi dobave nafte, ker močni skoki v cenah na svetovnem prostem tržišču opravičujejo izvajanje dogovora med obema državama «v primerih nujnosti». Po posvetu, ki so ga funkcionarji obeh vlad imeli v teh dneh v Jeruzalemu, pa ZDA ne sprejemajo te zahteve.

Vprašanje prehoda petrolejskih dobav po Perzijskem zalivu po vsem videzu bolj skrbi ameriškega predsednika, kot njegove sodelavce. Funkcionarji japonske vlade so namreč včeraj izjavili, da je Carter naslovil ministrskemu predsedniku Suzukiju pismo, v katerem predlaga, da bi se 6 «nekomunističnih» držav (ZDA, Japonska, Velika Britanija, Zahodna Nemčija, Francija in Italija) sestalo na konferenci, da se dogovorijo o ukrepih za zagotovitev varne plovbe po Hormuških vratih. Carterjeva skrb je sicer razumljiva, njegov predlog pa se zdi v slogu «posebnih pravic na vplivnih področjih», ki jih prizadete manjše države čedalje težje sprejemajo.

Carter si je včeraj izmenjal pismeno mnenje o mednarodnih razmerah s francoskim predsednikom Giscardom, brškone posebej glede položaja v Perzijskem zalivu, saj se je Giscard v teh dneh neposredno pogovarjal s podpredsednikom iraške vlade Azizom. V krogih francoske vlade pa zanikujejo, da bi bili prejeli uradni predlog Carterja o konferenci za Hormuška vrata.

Iz Venezuele prihajajo nič kaj obetajoče vesti, saj tamkajšnja vlada meni, da se bo petrolej dražil povprečno po 12 odstotkov letno, in da bo leta 1985 stal sod nafte najmanj 52 dolarjev (sedaj je povprečna cena okrog 30 dolarjev).

Verjetno bodo Bokasi sodili v odsotnosti

NAIROBI — Jeana Bedel Bokasa, ki se je svoj čas dal kronati za cesarja Srednjeafriške republike, posvsem brezskrbno živi v Slonokoščeni obali, kjer je našel zatočišče po državnem udaru, ki ga je septembra lani izvedla vojska s pomočjo francoskih plačancev, t.j. tistih, ki so ga nekoč privedli na oblast.

Jadra pred Rhode Islandom

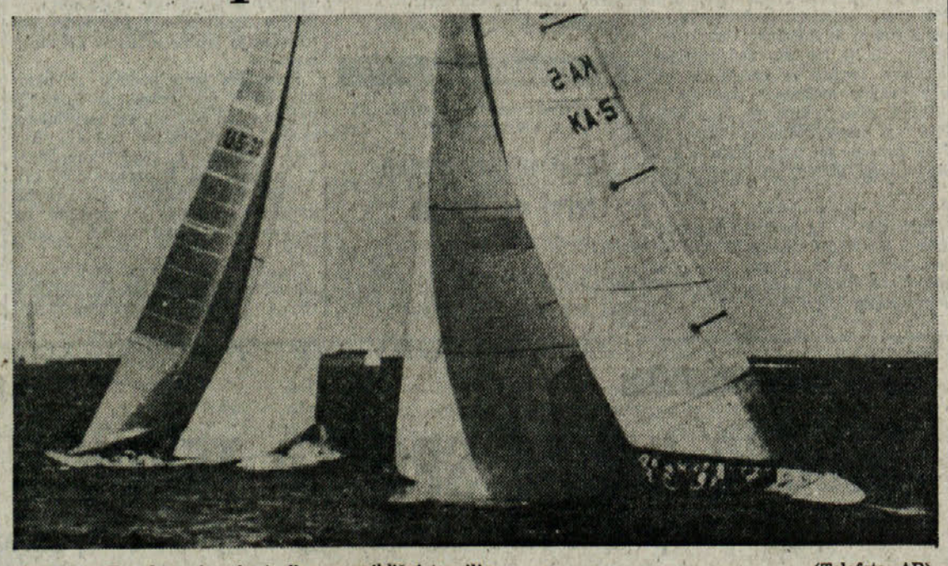

Jadrnici «Freedom» in «Australia» se približujeta cilju (Telefoto AP)

NEWPORT — Denis Conner je na vsej vzhodni obali ZDA junak dneva; na svoji jadrnici «Freedom» je namreč zmagal na regati «America's Cup» v vodah pred Rhode Islandom. Šestdeset centimetrov visok in 3,6 kilograma težak srebrn pokal ostaja torej v rokah newyorškega «Yacht cluba». Američani so ponosni na zmago, saj je dokazala, da je kljub tehničnim inovacijam tekmecev domače društvo iz New Yorka v domačih vodah že 129 let nepremagljivo. Pokal so ustanovili leta 1851, ko je na prvi regati zmagal škuner «America».

Kot rečeno so skušali stoletno ameriško premoč odpraviti s tehničnimi inovacijami. Connerjev tekmec, 48-letni Avstralec Jim Hardy je na svoji jadrnici «Australia» namestil poseben jambor s končnim delom iz posebne plastične mase, ki se upogiba, da nudi vetru večjo površino giavnega jadra, a novost se je obnesla samo s šibkim vetrom.

V KOPRU TRIJE IZVEDENCI ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA

Avstrijska delegacija se je seznanila s položajem Italijanov v Jugoslaviji

Trije strokovnjaki, med katerimi je dr. Franci Zwitter, bodo za avstrijsko vlado izdelali študijo o položaju Slovencev v Avstriji in Italiji ter Italijanov v Istri

KOPER — Trije svetovno znani izvedenci za narodnostna vprašanja, univerzitetni profesor Franz Matscher z Dunaja, dr. Guy Heraud iz Pariza, ki je svoj čas bil član komisije za vprašanja narodnostnih skupin pri OZN in dr. Franci Zwitter, odvetnik v Celovcu in predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, ki jih je avstrijska vlada izbrala za študijski obisk pri slovenskih narodnostnih skupnostih v Hrvatski in v Furlaniji - Julijski krajini, so včeraj obiskali Koper.

Najprej so se sestali s predsednikom občinske skupščine Mariom Abramom in predsednikom občinske konference SZDL Raulom Šiškovičem ter njunimi sodelavci. Zanimali so se za razvoj te občine Slovenskega primorja, kjer živijo prebivalci slovenske in italijanske narodnosti.

Kasneje so se trije strokovnjaki srečali z voditelji italijanske narodnostne skupine na Koprskem Leom Fusillijem, Riccardom Giaccuzzom, Giovannijem Miglioranzo in Enniom Opassijem. Med pogovori so obravnavali problematiko italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Gostje so pokazali zanimanje predvsem za organizacijsko strukturo skupnosti Italijanov, ki delujejo ob obali, v Istri in na Reki. Italijani predstavniki so jim tudi podali kratek prikaz zgodovine italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, od partizanske vojne do izgradnje nove socialistične družbe. Nato so še obravnavali problematiko v zvezi s šolskimi in predšolskimi inštitucijami, s katerimi razpolaga italijanska narodnostna skupnost, delovanje italijanske Drame na Reki, središča za zgodovinske raziskave pri založbi Edit, koprskega radia in televizije.

Trije strokovnjaki so v Kopru zaključili obisk, ki jim je v prejšnjih dneh omogočil, da so se seznanili s problematiko Slovencev v Avstriji in slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini. Na podlagi zbranega gradiva bodo sestavili poročilo o praktičnem izvajanju pravic Slovencev, ki živijo v Avstriji in Italiji. Poleg tega, da so se seznanili z različnima položajema in pravicah, ki jih imajo pripadniki teh dveh slovenskih narodnostnih skupnosti, so trije svetovno znani izvedenci včeraj lahko spoznali tudi položaj italijanske narodnostne skupine, ki živi v Jugoslaviji.

E. O.

Na Javorniku spomenik padlim borcem Gradnikove brigade

IDRIJA — «V slovenskem Primorju je bilo nešteto Matijev Gubcev. Zavedni primorski kmetje so nam partizanom dajali ne le hrano, zatočišče, nas obveščali o premikih sovražnikov, temveč so v naše vrste pošiljali tisto, kar jim je bilo najdražje — svoje hčere in sinove, ki so mnogi tudi padli in katerim danes odkrivamo ta spomenik.» To je med drugim dejal slavnostni govornik Vilijem Klemenc - Vili, nekdanji politični komisar Gradnikove brigade pred odkritjem spomenika 47 padlim borcem Gradnikove brigade, ki so ga v nedeljo odkrili pri planinski koči na vrhu Javornika.

Po odkritju spomenika — izdelal ga je likovni oblikovalec Nande Rupnik iz Idrije, sicer navdušen planinec, so prisotni z minuto molka počastili spomin padlih borcev, vod vojakov iz ajdovske vojašnice, ki nadaljujejo borbene tradicije Gradnikove brigade, pa je izstrelil častne salve.

Sledil je bogat kulturni program, ki so ga izvajali ženski pevski zbor «Sloga» s Črnega vrha nad Idrijo, vojaki in idrijski mladinci, ki so tudi prevzeli v varstvo novo odkriti spomenik, ki se zelo lepo zliva z okolico vrha Javornika. Zatem so še na bližnji škvarčevi domačiji odkrili spominsko ploščo. Kljub izredno vetrovnemu, meglenemu in mrzlemu vremenu, je odkritju spomenika prisostvovalo nad 1500 ljudi.

JOŽE OBLAK

BOCEN — Neznani atentatorji so včeraj zjutraj pred vojašnico v Cermesu zažgali tri karabinjerske avtomobile. Kljub takojšnjemu posegu krajevnih gasilcev, je požar popolnoma uničil vsa tri vozila. Kaže, da gre za atentat z maščevalnim ozadjem, preiskovalci pa ne izključujejo možnosti, da gre za politično teroristično akcijo.

Kmalu podelitev «zlatega Osima»

BEOGRAD — Bivši glavni urednik tiskovne agencije ANSA in sedanji ravnatelj mesečnika «Italjug», ki izhaja v Rimu, znani italijanski časnikar Luigi Saporito, je včeraj končal svoj obisk v Beogradu, kjer se je srecal z vidnimi predstavniki jugoslovanskega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Razgovarjali so se o podelitvi «zlatega Osima».

Pred kratkim se je namreč uredništvo revije «Italjug» obvezalo, da bo vsako leto posebej podelilo posebna priznanja vsem tistim jugoslovanskim in italijanskim osebnostim, ki so pripomogle k okrepitvi prijateljskih odnosov med obema državama. Razgovore v Beogradu je Luigi Saporito, ki je pred leti prejel posebno priznanje iz rok predsednika Tita zaradi poglabljanja odnosov med Jugoslavijo in Italijo, označil za plodne in tudi sama pobuda mesečnika «Italjug» je naletela na vsestransko odobravanje.

Na včerajšnjem srečanju so že določili prvi seznam kandidatov za «zlati Osimo». Že v kratkem pa bodo iz tega seznama žrebali prve prejemnike. Nagrade bodo podelili na posebni slavnosti 10. novembra v Rimu ob četrti obletnici podpisa osimskih sporazumov. Sklenili so tudi, da bo letošnjih prejemnikov precej, tako jugoslovanskih kot italijanskih zaslužnih oseb. V prihodnjih letih pa bodo podeljevali le po dva «zlata Osima»: eno priznanje za jugoslovanskega in eno za italijanskega državljana.

E. O.

Papež Janez Pavel II. odprl škofovsko sinodo

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je včeraj zjutraj odprl 5. škofovski shod, na katerem bodo v prihodnjih dneh cerkveni dostojanstveniki razpravljali o dolžnosti krščanske družine v današnjem svetu. Shoda se udeležuje 150 škofov iz vseh dežel sveta, 43 kardinalov in 43 laikov, med katerimi tudi 16 zakonskih dvojic, ki bodo aktivno sodelovale v razpravi. Pričetek sinode je papež Wojtyla odprl s slovesno mašo v latinščini, ki je trajala dobri dve uri. Sicer pa papež ne bo naravnost posegal v delo sinode. V včerajšnji homiliji se je omejil samo na splošne smernice, ki naj vodijo delo škofov, kardinalov in laikov na tem, za cerkev in vernike, pomembnem srečanju.

«Naloga tega shoda je, je dejal papež Janez Pavel II., da prikaže krščanskim družinam, kako pomembno je, da tudi same zavestno sodelujejo pri uveljavljanju poslanstva cerkve. Kajti družina je temelj evangelizacije in kateheze cerkve, obenem pa je njen neobhodno potrebni in nenadomestljivi ustvarjalni subjekt.» Papež se je tudi sklicval na raznolike vloge, ki jih ima družina v življenju cerkve in jo je imenoval cerkev v malem.

5. škofovski shod se je nadaljeval v popoldanskih urah s poročilom kardinala Josepha Ratzingerja, poročilom, ki je za shod temeljne vrednosti in ki bo služilo sodelavcem kot izhodišče. O Ratzingerjevem dokumentu se bodo oprli tudi posegi šestnajstih zakonskih dvojic, in to je prvič v zgodovini cerkve, da se lahko laiki neposredno udeležujejo razprav, ki zadevajo strogo cerkveno doktrino. Shod se odvija v Sikstinski kapeli in se tematsko navezuje na sinodo iz leta 1974, ko je bil govor o evangelizaciji in na sinodo iz leta 1977, ko so cerkveni očetje razpravljali o katehezi.
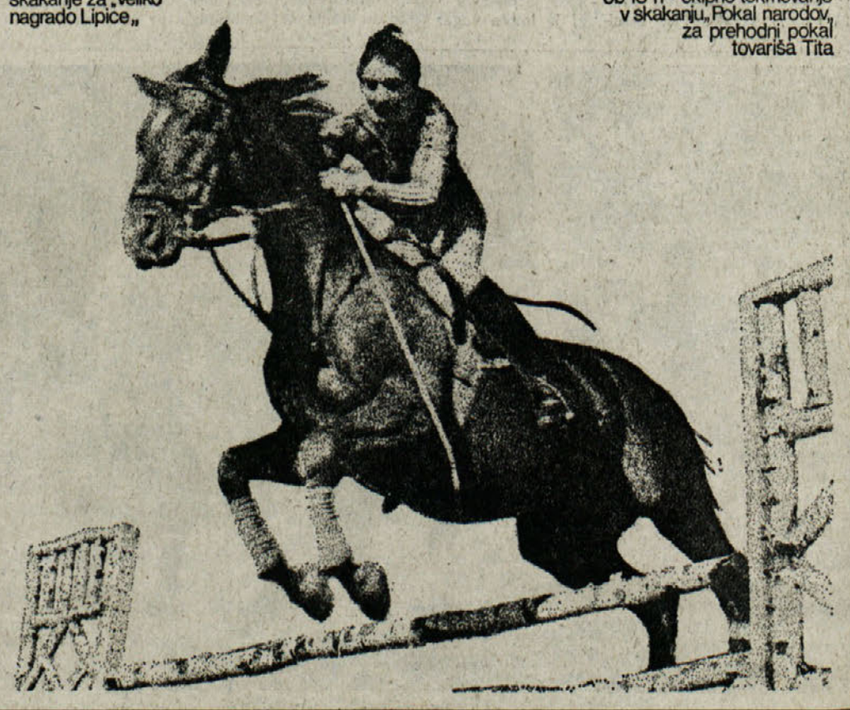
I. URADNI MEDNARODNI
JAHALNI TURNIR
(CSIO-CDIO) LIPICA, 24.-28.9.1980
VABILO
Na turnirju nastopajo olimpijske in državne reprezentance iz vseh evropskih držav. Program tekmovanj v dresuri in preskakovanj ovir: SREDA 24.9. ob 8 h - tekmovanje v dresuri - Prix sankt Georg, ob 10 h otvoritvena tekma v preskakovanju ovir, ob 14 h - I. kvalifikacije za Veliko nagrado Lipice / ČETRTEK 25.9.'80 ob 8 h - tekmovanje v dresuri „Intermediaire N-1„ ob 11 h - Skakanje - lov na točke, ob 14 h - II. kvalifikacija za Veliko nagrado Lipice / PETEK 26.9. ob 8 h - tekmovanje v dresuri „Intermediaire N-2„ ob 10 h lovno jahanje, ob 13 h - štafetno skakanje, ob 15 h - moč skoka / SOBOTA 27.9. ob 9 h - tekmovanje v dresuri „Grand prix de dressage„ ob 11 h - skakanje na srečo „A l'americaine„ ob 13 h skakanje za „Veliko nagrado Lipice„
NEDELJA 28.9. ob 9 h - tekmovanje v dresuri - prosti program (Kür) ob 10 h - poslovilna tekma v skakanju ob 13 h - ekipno tekmovanje v skakanju „Pokal narodov„ za prehodni pokal tovariša Tita